

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:27:53)

Poštovane kolege,

Otvaram Petu posebnu sjednicu drugog redovnog, jesenjeg zasijedanja u 2018. godini Skupštine Gore 26. saziva. Kao što znate, ovo je sjednica posvećena Premijerskom satu, u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta. Predsjednik Vlade odgovara u trajanju najviše pet minuta. Posle datog usmenog odgovora predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta.

Ponovo sam podsjetio na ove poslovničke odredbe, uz dodatnu napomenu. Pošto imamo sedam klubova koji će postaviti pitanja, znači to nije neko dugo vrijeme, ako bude prekoračenja od strane učesnika ili kod postavljanja pitanja ili kod odgovora niko neće biti zakinut tako da bez ikakve nervoze svi će dobiti identično vrijeme ili produženo onoliko na isti način, da se ne bude osjećao povrijeđenim ili uskraćenim za neka prava.

Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili: Obrad Mišo Stanišić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Nebojša Medojević ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Ranko Krivokapić ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore, Adrijan Vuksanović ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, koalicija "Albanci odlučno", FORCA, DUA, Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative, Miodrag Lekić ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika SNP - Demos, Boris Mugoša predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore, Goran Radonjić ovlašćeni predstavnik Posebnog kluba poslanika.

Poštovane kolege, a posebno poštovani članovi Vlade, želim da prije prelaska na postavljanje pitanja i odgovore na ta postavljena pitanja skrenem pažnju na sljedeće. Razgovarao sam s predsjednikom Vlade, a želim da skrenem pažnju ministrima pošto mi se nekoliko poslanika obratilo pismom da nijesu dobili odgovore u pisanoj formi na pitanja koja su postavili, a to je vaša obaveza u skladu s Poslovníkom, kao da često izostaju odgovori na tražene informacije po članu 50, molim vas da ispunite tu obavezu. Iako mi je čak sugerisano od strane predsjednika Vlade da poimenično ovdje nabrojim ministre koji to nisu uradili, ne želim to ovog puta da uradim. Pozivam vas da odgovorno priđemo ovom poslu, to je odredba koja nas sve obavezuje da postupamo po njoj.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja.

Prvi ima riječ poslanik Obrad Mišo Stanišić. Izvolite.

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ (27.11.18 12:31:01)

Hvala vam, gospodine predsjedniče.

Predsjedniče Vlade, uvaženi članovi Vlade, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, U skladu s Poslovníkom Skupštine Crne Gore, predsjedniku crnogorske Vlade, gospodinu Dušku Markoviću postavljam sljedeće pitanje:

Koliko je iznosio priliv stranih investicija od prijema naše države u NATO do danas u odnosu na period prije učlanjenja u alijansu, s posebnim osvrtom na priliv inokapitala iz zemalja članica saveza u prvih šest mjeseci ove godine u poređenju s prvim polugodištem prošle 2017. godine?

Kratko obrazloženje:

S obzirom da je naša država od 5. juna prošle godine postala punopravna članica NATO saveza, mislim da je pogodan trenutak da vam se, gospodine predsjedniče Vlade, postavi ovo pitanje kako biste Parlament i crnogorsku javnost upoznali o benefitima koje je donijelo naše članstvo u alijansi, bez obzira što ste više puta u toku vašeg dosadašnjeg mandata govorili o ekonomskom razvoju i stranim ulaganjima u našu državu. U najkraćem, da pored bezbjednosne sigurnosti vidimo i ekonomske efekte koje Crna Gora ima od članstva u najorganizovaniju i najrazvijeniju svjetsku organizaciju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:32:21)

Sada ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković. U svoje ime i u ime poslanika čestitam njemu i njegovom kabinetu dvije godine mandata. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 12:32:35)

Poštovani predsjedniče, poštovani potpredsjednici, uvaženi generalni sekretare, uvaženi poslanici, poslaniče Stanišiću, hvala vam na postavljenom pitanju.

Crna Gora je članstvom u NATO-u osigurala sigurnost i perspektive za naše građane kako na političkom tako i na ekonomskom planu. Politički smo obezbijedili najbolju garanciju bezbjednosti i stabilnosti postajući prvi put punopravni dio civilizacijskog vrednosnog sistema kome s pravom i pripadamo. Crna Gora je nakon samo nešto više od godinu dana članstva prepoznata u Alijansi kao odgovoran i pouzdan saveznik koji aktivno doprinosi politikama i misijama Sjevernoatlantskog saveza. Upravo našim odgovornim pristupom kroz članstvo u NATO pospješujemo ispunjenje našeg drugog vanjskopolitičkog prioriteta, članstva u Evropskoj uniji za koji postoji široki politički i društveni konsenzus u zemlji. Osim garancije bezbjednosti i snažnije pozicije na međunarodnom planu, članstvom u NATO-u stvorili smo i pretpostavke za brži ekonomski razvoj. Zbog toga, želim da zahvalim, kao što sam na početku rekao, na ovom pitanju i mogućnosti da poslanicima i građanima predstavim prednosti članstva iz perspektive investicija i razvoja budući da smo i u periodu priprema za njegovu formalizaciju najavljivali pozitivne efekte koje će ono imati na crnogorsku privredu. Time su na najbolji način demantovane brojne negativne tvrdnje oponenata članstva, ali i mnogih skeptika.

Kada su u pitanju ekonomski benefiti podaci govore sami za sebe. Preliminarno direktne strane investicije iz država članica NATO-a u Crnu Goru su u odnosu na period koji navodite porasle za 118,8% ili 273 miliona eura nominalno, što je više nego duplo dok je broj turista iz država članica koji su posjetili Crnu Goru viši za 25% ili 130.000 više gostiju među ukupnih 650.000. Ovi podaci najbolje svjedoče da su naša očekivanja bila opravdana i potvrđuju činjenicu da je partnerstvo s najmoćnijim državama današnjice najbolja garancija poslovnog i investicionog ambijenta. Uprkos snažnom rastu investicija iz ovih država, ekonomske efekte očekujemo u dužem periodu uz još veće investicije i to ne samo iz država članica NATO-a nego i iz drugih zemalja koje traže sigurnu i bezbjednu destinaciju za svoj kapital. Uostalom, svjedoci smo svakodnevnog interesovanja renomiranih svjetskih kompanija za ulaganje u oblasti turizma, energetike, poljoprivrede i drugih razvojnih grana. Takođe, efekti NATO članstva mogu se mjeriti i kroz poboljšanje međunarodnog rejtinga kod međunarodnih finansijskih institucija i investicionih fondova, što bi posebno moglo uticati na ostvarivanje povoljnih uslova zaduživanja na međunarodnom finansijskom tržištu. Zbog svega toga, Mudis je prije dva mjeseca poboljšao izgled crnogorske privrede i stavio u pozitivne.

Uvaženi poslaniče Stanišiću, članstvo u NATO-u je velika šansa i za našu privredu. Podsjetiću vas da dodjelom NATO koda crnogorski privrednici imaju mogućnost da svoje proizvode i usluge plasiraju na tržište država članica i da budu dobavljači za NATO potrebe. Na NATO tenderima 88% poslova dobijaju mala i srednja preduzeća. To je odlična prilika da crnogorske kompanije postanu dio globalnog tržišta, a na zahtjev privrede već do sada dodijeljeno je 177 NATO kodova, što znači da crnogorski proizvodi već mogu učestvovati na tenderima za snabdijevanje Sjevernoatlantskog saveza. Među njima su i kodovi za namjensku industriju, kao što je proizvodnja oružja, ali i roba široke potrošnje i prehrambenih proizvoda. Najveću korist od ovog procesa za sada je imala upravo namjenska industrija i poljopriveda, zatim agencije koje pružaju lučke i špediterske usluge, organizatori aranžmana kongresnog turizma, softverske firme i druge. Navešću samo neke od proizvođača koji su imali ovu šansu: Tara iz Mojkovca, Plantaže, Franca, Mesopromet, Marteks, ali i mnogi drugi. Našoj privredi su potrebni stručnjaci i mogućnosti zapošljavanja i stažiranja u strukturama i specijalizovanim agencijama Alijanse. Naši mladi studenti su u mogućnosti da dodatno unaprijede svoja znanja kroz programe u različitim

oblastima, a zatim da stečena znanja i vještine primjene u svojoj budućoj profesiji u Crnoj Gori.

... sam rekao potvrđuje da je upravo naše opredjeljenje za članstvo u NATO pored primarnog političkog značaja dovelo do pozitivnog ekonomskog efekta za koji s pravom očekujemo da će se još snažije nastaviti i u narednom periodu. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:37:52)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Poslanik Stanišić ima pravo na komentar. Izvolite.

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ (27.11.18 12:37:59)

Hvala vam, gospodine predsjedniče, na odgovoru.

Uvjerili smo se i vidimo da su strane investicije od članstva naše države u NATO više od duplo povećane. To sve govori o onome što ste i vi nagovijestili, da mi koji smo vodili kampanju da naša država treba da bude članica NATO saveza smo svakim danom sve više uvjereni da smo odabrali pravi put, a vjerujem da su svakim danom u uvjerenju i oni koji su bili protiv članstva naše države u Alijansu.

Vidimo da su multiplikativni efekti i benefiti od članstva naše države u NATO svavezu veliki. Od turističke sezone, od ino ulaganja i svega onoga što potvrđuje da NATO nije samo vojni i politički već i ekonomski savez i da od te asocijacije Crna Gora koja je već stekla svoj ugled kako ste i rekli i rejting u Alijansi će imati benefite. Vjerujem da ćemo izgradnjom infrastrukturnih objekata, posebno dionice autoputa Bioče - Mateševo, da će ti efekti biti još veći. I sami ste rekli da ino kapital ne dolazi samo od kad smo postali zemlja članica NATO saveza već i iz drugih bogatih zemalja koje sad imaju pogodnosti, imaju sigurnosti da svoj kapital ulažu u državu Crnu Goru koja se nalazi u ovom kolektivnom sistemu bezbjednosti u kojem se nalaze i najrazvijenije države na svijetu.

Želim, ne kao dopunsko pitanje nego vjerujem da ćete to uraditi, da kažete koje to efekte očekujemo u narednom periodu vezano za razvoj naše države, posebno vezano za razvoj sjevera Crne Gore i vjerujem da će turizam kao osnovna grana naše države uz dodatni razvoj poljoprivrede i seoskog turizma doprinijeti da se izjednači balans razvijenog juga sa u budućem periodu razvijenim sjeverom.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:40:07)

Hvala, poslaniče Stanišiću.

Želite li?

Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 12:40:33)

Čuo sam vas, poslaniče Medojeviću.

Poslaniče Stanišiću, još jednom da ponovim, nema dileme da je naše članstvo u NATO doprinijelo da Crna Gora bude bezbjednija nego ikada u svojoj istoriji, da je sigurnost ono što nas obilježava, da bez stabilnosti i sigurnosti ne može biti prosperiteta, ne može biti napretka, niti države, niti pojedinca u državi. Dakle, naše članstvo u NATO nam je osiguralo tu vrijednost i taj potencijal i iz tog potencijala proizilaze svi drugi benefiti o kojima sam govorio u odgovoru, a koje ste i vi pominjali u vašem komentaru. Međutim, važna je još jedna činjenica, ona nije samo važna sa političkog nego i sa ekonomskog i ukupnog aspekta, da je Crna Gora članstvom u NATO-u i svojom sposobnošću da odgovori obavezama iz članstva u jednoj tako važnoj, odnosno ozbiljnoj organizaciji političkoj i vojnoj, zavrijedila, rekao bih, nikada jaču poziciju na međunarodnoj

globalnoj sceni. Danas je Crna Gora zahvaljujući članstvu u NATO-u globalni igrač i bez prisustva Crne Gore se ništa na globalnoj sceni ozbiljnije ne može desiti ili bez njenoga stava. Dovoljno govori o tome činjenica da je u prvoj godini našeg članstva Crnu Goru posjetio potpredsjednik Sjedinjenih Američkih Država, to govori o njenom međunarodnom kredibilitetu.

Što se tiče razvoja, mi nemamo samo benefite ili pojačani priliv investicija iz zemalja članica NATO-a, mislim da sam to negdje već rekao, da ponovim, da je na današnji dan preko 48% više direktnih stranih investicija u Crnoj Gori u 2018.godini nego u 2017.godini. Ne investiraju samo zemlje članice NATO-a ili zemlje članice Evropske unije nego zemlje ili globalni komercijalni igrači koji su potvrdili svoj renome na globalnoj ekonomskoj sceni i ne samo ekonomskoj nego i finansijskoj. Nema ni jednog ozbiljnog investitora, a vidite da ih primam svakoga dana, koji ne pomene kao prvu i osnovnu vrijednost stabilnost. Naravno, članstvo u NATO-u kao garancija te stabilnosti, jer ljudi hoće da ulažu tamo gdje se osjećaju komforno i sigurno i gdje mogu omogućiti razvoj zemlji u koju ulažu, ali naravno i sigurnost svoga kapitala i svog profita. Dakle, benefiti su širi i Crna Gora, kao što vidite u ove dvije godine te benefite koristiti veoma snažno i vjerujem da će se takav trend nastaviti i u godinama koje slijede. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:43:15)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Sada pitanje postavlja poslanik Nebojša Medojević. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (27.11.18 12:43:22)

Poštovani građani Crne Gore,

Iskoristio sam priliku da premijeru postavim jedno ideološko pitanje, jer je poznata razlika u koncepciji između Demokratskog fronta i DPS-a vezano za koncept ekonomskih reformi. Već znate da smo bili protiv deregulacije, da smo bili protiv da se deregulišu veliki nacionalni sistemi od državnog značaja. Nismo stigli u priči o strategiji bezbjednosti da otvorimo taj dio pitanja, ekonomska samostalnost, ekonomska bezbjednost, vitalni ekonomski interesi. Znači, znate da smo bili protiv toga da se Elektroprivreda Crne Gore razdvaja na tri dijela i šta smo dobili, gospodine Markoviću, sad i poštovani građani? Umjesto jednog državnog monopola koji je imao tri grane dobili smo tri državna monopola, niđe konkurencije, nijednog novog dobavljača električne energije, nijednog novog strateškog partnera. Znači, mi imamo sad umjesto jedne Elektroprivrede državne, sad imamo tri državna preduzeća koja imaju monopol. Zbog toga vi, građani, treba da plaćate veću struju, zbog toga regulator u energetske sektoru je dozvolio jednu veliku pljačku države. Klasični, školski primjer organizovanog kriminala. To je priča o malim hidroelektranama. Znači, Evropska unija je donijela deklaraciju koja kaže da treba da imamo samo 20% obnovljivih izvora u potrošnji, mi smo već imali 26% a zadali smo sami sebi, tj. DPS je podigao to da bude 33% iako nikoga nije tjerao na to.

Zašto je Vlada Crne Gore odlučila da proizvođači iz malih hidroelektrana budu javni interes, strateški partneri, a nije iskoristila komparativnu prednost da ono što je Demokratski front već više puta pominjao, da iskoristi vodotoke koji su za to bogom dani, dakle Pive i Komarnice, dvije hidroelektrane Kruševo i Komarnica gdje je cijena dva dolarska centa, mi smo odlučili da nekolicini privatnika bliskih vrhu režima damo da opljačka građane kroz male hidroelektrane. Znači, država prvo da koncesiju privilegovanim ljudima na 12 godina da koriste naše rijeke koje su javno dobro, da stvaraju profit, država prihvati da otkupljuje od njih električnu energiju po cijeni 11 centi što je dva puta skuplje nego da uvozimo električnu energiju iz inostranstva i država na kraju tim istim ljudima obeća da će im 12 godina kupovati struju dva puta skuplju nego što možemo da je uvezemo, a šest puta skuplju nego što možemo da je imamo da je država napravila hidroelektranu Kruševo i hidroelektranu Komarnica. Ko dobija te poslove? Sve najbliži prijatelji vrha crnogorskog režima.

Građani Crne Gore, vi morate da znate da ste već platili četiri i po miliona eura subvencija privatnim licima, da Vlada Crne Gore proglašava javni interes to da privatnici zarađuju ogromne

pare i da prodaju nama struju dva puta skuplju nego što je uvozimo i šest puta skuplje nego što možemo da je proizvodimo iz hidroelektrana Kruševo i Komarnica. Još na kraju malo je to, nego Vlada Crne Gore utiče na to da ti ljudi dobiju totalno privilegovani status i dobiju kredite iz Investiciono - razvojnog fonda za gradnju tih mini hidroelektrana po duplo nižim kamatama nego što su bankarske. Ko zarađuje ovih četiri i po miliona? Država Crna Gora za četiri godine od koncesija naplatila 400 hiljada eura, a ovi privatnici uzeli četiri i po miliona eura, 2020. će dobiti 26 miliona eura. Građani Crne Gore, vi na vašim računima plaćate privatni ... lica bliskih vrhu Demokratske partije socijalista. Pogledajte račune za struju, vidite da je 4,5 miliona plaćeno privatnicima, da je to proglašeno kao javni interes, da se uzimaju rijeke, ljudi sa sjevera Crne Gore, znači raspolaže se prirodnim dobrom koje treba da bude stavljeno u funkciju prosperiteta i razvoja vas, građani, stavlja se u funkciju profita nekolicine ljudi koji su svi privatni, lični prijatelji sa vrhom DPS-a. Znači 26 miliona eura treba da se strpa nekome u džep, da se rijeke otmu, da se voda otme i da to proglasimo javnim interesom.

Šta radi regulator? Je li zadatak regulatora da uspostavi konkurenciju i da zaštiti potrošače? Ovdje regulator i Vlada Crne Gore omogućila da se kroz pljačku prirodnih resursa, vode koja treba da pripada svima, 26 miliona eura strpa u džep nekolicini ljudi. Dali ste na 12 godina, preuzeli ste obavezu da otkupljujete struju. Zašto? Evropska direktiva vam kaže samo da im dozvolite priključenje na mrežu, a neka kupi ko misli da može. Zašto mi kupujemo za 11 centi nešto što možemo da uvezemo za šest ili da proizvedemo za dva. Znači nekome treba staviti pare iz budžeta, iz džepa građana Crne Gore u privatni džep. To je velika razlika. Demokratski front se zalaže da ako treba da se grade hidroelektrane treba da se grade one koje su ekonomski opravdane, da to radi državna firma i da dobit ide državi. A ovi privatnici koji hoće da grade neka grade tamo đe ne ugrožavaju ekologiju, đe ne ugrožavaju život lokalnog stanovništva, a neka prodaju kome mogu. Evropa kaže 20% treba da imate, a mi ... 33%. I umjesto da mi gradimo, mi dajemo privatnicima da zgrću milione eura, i to kako - od građana iz budžeta.

Poštovani građani Crne Gore, ako ovo nije školski primjer organizovanog kriminala, uticaja, veza između privatnih vlasnika kapitala i političkih nosilaca funkcije, ja ne znam šta je.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:48:40)

Hvala.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite, predsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 12:48:51)

Izlazim za govornicu bez pripremljenog odgovora, jer poslanik Medojević je postavio jedno pitanje koje je takođe bilo važno - pozicija regulatora u sistemu i efektivnost njihovoga rada.

Naravno, pripremio sam odgovor na to vaše pitanje, čak slažući se u nekim segmentima sa vašim ocjenama rada regulatora i njihove efektivnosti kako bi na kvalitetniji način valorizovali ovaj naš potencijal, obezbijedili konkurenciju i spriječili zloupotrebe, ali ste vi očigledno to pitanje postavili samo reda radi da bi, naravno, poslali populističke poruke građanima kao neko ko brine o kvalitetu njihovog života svakoga dana nauštrb svog ličnog konfora i svog rada.

Ali, samo jedno u odnosu na regulatora. Vi ste govorili o regulatoru električne energije, je li tako? E sada se pitam, ili ne znate ili ste zaboravili, ili vjerovatno i jedno i drugo, jer ste manje na poslu nego što bi trebalo za novac koji primete. Dakle, ovaj regulator nije u nadležnosti Vlade, nije u nadležnosti Vlade, gospodine Medojeviću. Ovaj regulator nema veze sa Vladom i u skladu sa zakonom ...(govor iz klupa). Može da mi odgovori poslanik Medojević na moj pristup, imaće priliku, nema potrebe da vi budete nervozni. Ako sam izašao iz dozvoljenog parlamentarnog dijaloga, poslanik Medojević, on to umije, on će mi veoma dobro odgovoriti.

Dakle, poslaniče Medojeviću ovaj regulator nema nikakve zakonske obaveze prema Vladi, on je u nadležnosti ovog parlamenta, vi birate Savjet tog regulatora, vi usvajate njegov izvještaj. Prema tome, ako imate primjedbe na njegov rad, ako on ne obezbjeđuje konkurentnost, izvolite ovdje u Parlamentu, ovdje je snaga naša politička koja je dobila autoritet i ovlašćenje od naroda i

raspravite to pitanje.

Ali da se vratim na ovo o čemu vi govorite, o našem energetsom sektoru za koji vi kažete da je nedostatan, da ne pruža našoj ekonomiji ono što treba, da smo uradili pogrešne stvari u ove dvije godine kada se tiče energetskog sektora u cjelini. Samo da vam odgovorim kratko. Ova vlada je izvršila, rekao bih, potpunu konsolidaciju energetskog sektora u Crnoj Gori, odgovorila na mnoga otvorena pitanja koja su teretila taj sektor. Dakle, danas mi imamo povraćene akcije u našu energetska kompaniju i naše je vlasništvo preko 70% i imamo namjeru da naše vlasničko učešće pojačavamo. Naravno, ne da upravljamo administrativno Elektroprivredom nego da obezbijedimo strateškog partnera, ali ne na način kako ste to vi radili, jer ste ovoga prethodnog, barem vi lično, veoma ozbiljno opanjkali, panjkajući naravno i državu. Vi lično. Vi ste ga panjkali, a mi smo sa njim napravili zakoniti i u skladu sa ugovorom aranžman o izlasku iz Elektroprivrede.

Dakle, danas naša Elektroprivreda ne samo da dobro posluje nego ima i ozbiljan profit koji je usmjeren na investiranje. Danas naša Elektroprivreda pokreće samostalno sa najvećim energetska kompanijama kao što je ova iz Skandinavije, projekat izgradnje prve solarne elektrane. Nećete reći da je to beznačajno za Crnu Goru. Danas Elektroprivreda, takođe pored već vjetroelektrane na Krnovu koja je u pogonu, priprema uslove da pokrene novi projekat, odnosno nove vjetroelektrane na Krnovu svojim sredstvima. Danas ova elektroprivreda o kojoj ovako govorite je pokrenula i 2019. godine će započeti ekološka sanacija Termoelektrane u Pljevljima i biti produžen njen vijek za 25 ili 30 godina i konačno biti riješeno pitanje zagađenja Pljevalja i životne sredine.

To je ovaj elektroprivredni sistem koji priprema i stvara uslove za početak gradnje, poslije duže vremena, jednog hidroenergetskog objekta i to na rijeci Komarnici, odnosno na lokaciji Kruševo o kojem ste vi govorili, i mnoge druge projekte gospodine ...(govor iz klupe), A da, da, Komarnica, Komarnica, Kruševo nije aktuelno zbog međudržavnih problema, izvinjavam se.

Dakle, ovo je stanje koje je u energetska sektoru. Danas imamo Prenos kao posebno preduzeće koje realizuje jedan od najvećih objekata u energetska infrastrukturi koji je vrijedan skoro milijardu eura, podmorski kabl će biti u pogonu već iduće godine, a u naponu će biti već u decembru dalekovod Lastva Grbaljska - Čevo. Dakle, to su rezultati politike u energetska sektoru.

Slažem se da kada su u pitanju male hidroelektrane da je jedna dobra politika zbog nekih propusta i nekih slabosti u primjeni ili čak slabosti nekih koncesionara dala vama povoda da govorite grubo i neutemeljeno o čitavom ovom opredjeljenju u politici. Nemojte govoriti samo o subvencijama i koncesijama, nego govorite o dobru koje dobija država, posle isteka koncesije koje dobija država u vrijednosti imovine i kapitala, gospodine Medojeviću.

Što se tiče prljave tehnologije, da, privatni sektor ima svoje interese, oni nijesu samo na našem prostoru. Kad je u pitanju energetika oni su globalni, interesi su globalni i oni se povezuju sa političkim i bezbjednosnim interesima. Mi smo u Vladi sposobni da odgovorimo tim izazovima. Dakle, naše interese neće usmjeravati privatni kapital nego državni interes na način kako mi to radimo a ne kako vi govorite. Ne tjerajući investitore nego afimišući ih da ulažu u Crnu Goru. I naša politika prema potrošačima nije onakva kako vi govorite. Pogledajte poziciju u budžetu, pogledajte budžet u 2019. godini, koliko izdvajamo sredstava da subvencioniramo potrošače koji su u različitom stanju socijalne potrebe ili su izloženi ... Znači to je naša politika, gospodine Medojeviću, a ne ona o kojoj vi pričate. Problemi postoje, saglasan sam da problemi postoje, ali daleko od onoga kako ih vi predstavljate. Ajmo zajedno da mi uradimo ono što možemo, jer energetska sektor u GDP-i u drugoj polovini godine je u ukupnoj industrijskoj proizvodnji rastao po stopi od 118%, gospodine Medojeviću, 118%. Nemojte da bacate ljagu na nešto što je dobro u ovoj državi i što je veliki potencijal naše ekonomije a i novog kvaliteta života naših građana.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 12:56:31)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Sad ima pravo na komentar poslanik Medojević.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (27.11.18 12:56:38)

U skladu sa vašom instrukcijom premijer je četiri minuta ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ:

Ne, premijer je govorio preko svog vremena od tri minuta, dva minuta i 45 sekundi. Vi ćete dobiti isto toliko. Izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ (27.11.18 12:56:52)

Poštovani građani Crne Gore, mi možemo da razgovaramo i o stanju u energetsom sektoru. Ja sam pitao premijera zašto smo radili deregulaciju državne kompanije na tri državne kompanije, umjesto jednog monopola imamo tri monopola. Nemate konkurenciju u energetsom sektoru, nije se pojavio nijedan snadbijevač. Opet je sve to državno. I elektroprivreda, nisam govorio ni o A2A, ni o prljavoj tehnologiji, pitao sam zašto dajemo privatnicima koji su svi do jednog, nemojte da ih pominjemo ovdje sad, jer biste rekli nisu ovdje, to su sve vaši lični prijatelji, jer bi me Katnić odmah zvao, to su sve vaši lični prijatelji, oni nama daju 400 hiljada eura za četiri godine, a mi građani Crne Gore iz budžeta i sa računa dajemo im pet miliona eura. Zašto se Elektroprivreda obavezala da kupi od njih struju po 11 centi, kad je uvozna šest centi? Znači, imamo više obnovljive energije nego što je evropski standard. Evropska direktiva je 20%, mi smo sebi dali cilj 33% i evropska direktiva kaže da samo priključimo na mrežu, a neka kupuje ko hoće. Zašto mi kupujemo duplo skuplje, ljudi? To sam ja vas pitao, niste odgovorili. Građani Crne Gore, kad dobijete račun dolje stoji da vi plaćate privatnim licima profit koji oni nisu zaslužili. Taj profit im je omogućila vladajuća većina Zakonom o energetici, Elektroprivreda odlukama koje nemaju nikakve veze sa evropskim standardima. To je ključno pitanje, zašto je javni interes da Vlada Crne Gore ekspropriše privatnu imovinu nekog seljaka gore na sjeveru, pa onda uzme to da je državna imovina, pa da na koncesiju drugom privatniku na 30 godina. I još ga mi subvencionišemo iz budžeta, subvencionišu ga građani Crne Gore računom, i još mu dajemo subvencionisane kredite iz investiciono-razvojnog fonda.

Gospodine Markoviću, ovo je klasični primjer preliivanja kapitala iz budžeta, od građana Crne Gore u privatne džepove. Znači, dominacija privatnog interesa u odnosu na javni to je definicija korupcije. Ti su ljudi milioneri, dobiće 2020. godine 206 miliona eura iz države, iz budžeta i građana Crne Gore. Ja sam vas to pitao. Zašto? Demokratski front kad dođe na vlast sve će te ugovore raskinuti. Neka gospoda prodaju tu struju na tržištu, pa ako je konkurentna neka je prodaju Elektroprivredi, neka je prodaju opštinama, neka izvoze. Neka ta gospoda što zapošljavaju jednog ili nijednog radnika zatvore vodu, uzimaju profit, ne zapošljavaju nikoga. Koji je javni interes - nema javnog interesa. Ovdje je privatni interes 12-15 ljudi, svi su povezani lično sa vrhom DPS-a, da oni zarade profit.

Drugo, građani Crne Gore, šta radi Agencija za lijekove? Zašto su lijekovi u Crnoj Gori pet do šest, osam puta skuplji nego u Srbiji. Evo lijek "valsacor" za visoki pritisak. Ljudi koji stalno koriste ova lijek, u Crnoj Gori je devet eura, u Srbiji 1,20 eura. (Upadica) Ja ne koristim, malo kokaina našmrčem i meni pritisak super. Znači, 1.20 je u Beogradu, a u Crnoj Gori je devet eura, proizvođač je Krka iz Slovenije. Ko uvozi ovaj lijek, koja firma? Ništa, ministre pravde, ne dobacujte, privatna firma čiji je vlasnik kum Milivoja Katnića, vašeg specijalca u borbi protiv nas. Šta je? Zašto ste dozvolili da jedna privatna firma pljačka građane Crne Gore? Vi penzioneri, koji od vaše penzije odvajate svaki mjesec po 50 eura, samo da znate 40 ili 50% toga ide u džepove privatnog vlasnika. Listom ćete naći sve lijekove za kardiovaskularne bolesti, lijekove koji se koriste stalno, umjesto da budu 1,20 eura kao u Srbiji, a i tamo neko zarađuje, dozvolili ste da veleprodaja i maloprodaja budu skoncentrisane kod jednog čovjeka. I šta se dešava? Pare od građana idu u džepove privatnika, i ko je to, gospodine Markoviću? Je li to Demokratski front, jesu li Rusi, je li Gru? Čovjek je kum Milivoja Katnića. Ja opet čekam sutra. Tamo mu radi sin, tamo radi bivši direktor državne firme, tamo su potpuno spojeni državno i privatno, javni i privatni

interes, pare se odlivaju, idu u džepove privatnika, koliko ide partiji ne znam.

Građani Crne Gore, samo da znate, kad Demokratski front dođe na vlast, regulator će raditi svoj posao. Regulator mora da reguliše konkurenciju i cijenu. Šta radi naša Agencija za lijekove, zašto ovo dopušta? Prereže, fino kaže kolika je vaša uvozna cijena, 90 centi, maksimalno može 1,20, kraj. Ne može sam da formira cijenu, devet eura. Tako je i za "plaveks" i mnoge druge lijekove. I to je slika vaše vlade. Znači, vi javna ovlaštenja umjesto da koristite u interesu građana, vi koristite javna ovlaštenja tako da omogućite ljudima da se obogate, obrt te firme je 70 miliona eura godišnje. Sve ... lijekove i šta mislite, da se tu neko nije ugradio, pa nemojte, molim vas, nismo mi nivoa kulture Norveške, Danske, Švajcarske. Znamo iz iskustva, gdje god postoji sumnja da je konflikt javnog i privatnog interesa, strada država i stradaju građani. I onda vi donesete deklaraciju, nikad više 1918-ta. Nikad više, bre, pljačka građana kroz male hidroelektrane, nikad više pljačka građana kroz lijekove, nikad više pljačka građana kroz javne nabavke. To je patriotizam i Demokratski front će uvesti normalna pravila kao svuđe. Znači, ne može da se stvara ekstraprofit na zloupotrebu monopola, gospodine Markoviću. Ovo je klasični monopol, diže cijenu, država ne reaguje. Zašto smo prodali Telekom Crne Gore? Petsto miliona eura za 12 godina iznijeto je iz države Crne Gore, 500 miliona eura čiste dobiti. Sedam miliona i trista hiljada je uplaćeno predsjedniku Vlade tadašnjem, i zbog toga smo 500 miliona već u minusu. Ja mislim da je ovo vrlo konkretno, dobronamjerno, vrlo stručno i vrlo patriotski. Nikad više pljačka građana Crne Gore, to je patriotizam, a ne busanje u grudi i mijenjanje istorije.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:03:08)

Hvala.

Pravo na odgovor na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:03:19)

Poslaniče Medojeviću, da krenemo od ovoga političkog. Dakle, želim vam svaku sreću kad preuzmete vlast i ako budete imali većinu u Parlamentu radite sa postojećim zakonima što god hoćete, hapsite, progonite, zabranite privatnim investitorima da ulažu i razvijaju zemlju. Ja se čudim samo kako ste vi stekli vašu imovinu, jer samo prateći iz medija razumijem da je vaš prvi novac došao iz privatizacionih aranžmana kao konsultanta koji je radio i za Crnu Goru i za velike kompanije u Srbiji. Vidimo kakav je standard u Srbiji, vidimo u kakvom su stanju te kompanije. Dakle, vaš profesionalni potencijal nije ovakav kako ga vi predstavljate, ali dobro, o tome možemo da razgovaramo negdje drugo, van Parlamenta. Dakle, zahvaljujući baš tome, vaši argumenti su veoma slabašni. Vi ste veoma inteligentan čovjek, ali ste se pozivali na potpuno pogrešne podatke. Ti lijekovi o kojima govorite su na pozitivnoj listi lijekova i oni su besplatni, dobijaju se na recept, oni ne koštaju osiguranika ništa. Vi, poslaniče Medojeviću, širite neistine.

Druga neistina, ali ne namjerna, nego neistina iz neznanja i nesprenosti, jer kada diskutujete sa mnom ili bilo kojim predstavnikom Vlade morate imati činjenice i argumente, ne možemo haj - hoj, moramo činjenicama razgovarati. Dakle, nijesmo mi definisali, poslaniče Medojeviću, 30% obaveznosti iz obnovljivih izvora energije, nego je to standard energetske zajednice u Beču, 30% zahtjev energetske zajednice u Beču, provjerite to.

Sljedeće, poslaniče Medojeviću, nemojte takođe da manipulirate, jer mi moramo u zemlji imati ekonomsku orijentaciju da privatnim kapitalom na održiv način razvijamo naše resurse i stvaramo bolje prilike za život. Dakle, mali koncesionari nijesu dobili besplatno to, oni su dobili to za koncesiju, plaćaju koncesionu naknadu i obavezni su da izgrade te objekte. Znači, to su značajna privatna ulaganja.

Još jedno, gospodine Medojeviću, što prećutkujete. Znači, populizam je za stranku koju niko ne želi da dođe na vlast odličan model, ali ja vas savjetujem u drugačijem smislu. Dakle, mi njima obezbjeđujemo subvencioniranu struju 12 godina, a oni nama ... plaćaju 30 godina gospodine Medojeviću ... i objekte, postaje vrijednost. Dakle, nemojte o tome na takav način da pričate, očigledno ste ušli nespreni u ovu priču. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:06:33)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Molim vas, kolege, samo da saslušamo. Sada riječ ima poslanik Ranko Krivokapić.

Kolege, vi ste iskoristili pravo na poslaničko pitanje, da saslušamo sad i druge poslanike. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.11.18 13:07:00)

Hvala.

Evo da probam da spustim malo intonaciju i složim se sa onim što je zborio kolega Stanišić i premijer. Naravno sa posebnim osjećajem zadovoljstva kao jedina pratija u ovom Parlamentu koja je od početka bila za NATO. Jednu deceniju je bila sama za NATO. Deceniju su drugi ratovali sa NATO-om, uvodili sankcije Crnoj Gori itd. Ali to je vrhunski smisao politike, da vaše ideje pobijede i da oni koji su ih proganjali počinju da ih hvale i to je pobjeda, u politici u stvari nema veće pobjede od toga. Upravo zato kad smo završili NATO, nisam slučajno to rekao, SDP je prešao zbog onoga zbog čega je bio za NATO, da građani Crne Gore žive sigurnije, kao prvi preduslov, a onda politički slobodnije i ekonomski bolje. To je razlog zašto smo bili za NATO. Dio smo čuli argumentacije premijera, podržavam, a dio onamo će treba prvo pogledati, a to su primanja građana. Mi jesmo u NATO, ali su nam minimalne zarade manje od svih koji nisu u NATO u regionu. Premijer Zoran Zaev čim je došao na vlast podigao je minimalnu zaradu u Makedoniji na 329 eura. Onakvoj poharanoj Makedoniji Grueskim 12 godina, revolucijom koja se desila, plišanom, digao je zaradu. Srbija koja je iza nas, nije u NATO, ima teritorijalne probleme, sprema se da se razgraničava, ima ako se ne varam 229 minimalnu zaradu. Bosna i Hercegovina, iako ima NATO trupe, vidjela je ratova i ratova, ima veću minimalnu zaradu od nas. Naša je na 193 eura i ne mijenja se tako dugo.

Ministar finansija je rekao 24. jula, parafraziraću da ne čitam čitavu izjavu - suviše niske su nam minimalne zarade i najminimalnije uslove za život i rad. U ovom parlamentu 24. jula rekao je da će podržati uvećanje minimalnih zarada. Evo ga puca decembar, mi od početka godine skupljamo potpise za to. Smatramo da je to dobro za sve u Crnoj Gori, prije svega dobro je za 77.000 ljudi koji primaju ispod 250 eura i tražimo da to bude na 50% prosječne zarade. Dobro je za budžet, porašće primanja i moći ćete da imate realna primanja u budžetu. Nijesu to slučajno drugi uradili, Zaev odmah na početku. Vama je prilika poslije dvije godine u mandatu uz našu podršku da to uradite, a naravno stimulisaćemo poštene privrednike, oni koji ne drže ljude na 193, a ispod stola isplaćuju ostatak zarada. Poštene ćemo nagraditi, a one manje poštene kazniti da plaćaju ono što drugi plaćaju. Da ne govorim što to znači za čitavu državu - više para, manje deficita budžetskoga koji inače 10 godina traje, naš budžetski deficit, bolja zdravstvena usluga, bolje školstvo nadamo se sa tim primanjima i naravno manje socijalne razlike u Crnoj Gori. Kad smo pisali Ustav odredba vladavine prava i socijalne države je bila ključna odredba ove države, čak su one najviše u našim rukama. Vladavina prava ne zavisi ni od kog drugog nego od nas. Socijalna pravda ne zavisi ni od kog drugog nego od nas. Pravda je to što je u našim rukama, sve ostalo mogu da nam nametnu, uzmu, otmu, uzimali su nam teritoriju, uzimali su nam slobode, ali nam pravdu nisu mogli uzeti. Bez socijalne pravde, po definiciji, male države nisu stabilne. Solidarnost je potrebija u maloj državi nego ide drugo. Ako znamo da su tajkuni jedno vrijeme pola budžeta dugovali poreza, najviše u svijetu, ako znamo da i sada taj porez, ako znamo strukturu naše ekonomije koja je nažalost u trgovini, u kockarnicama, većim dijelom, da smo povećali u turizmu, ali to su sve nisko plaćeni poslovi, onda tim prije moramo povećati minimalnu zaradu. Ako može Bosna, ako može Srbija, ako može Makedonija, nemaju tako veliki rast kao mi, onda moramo preraspodijeliti to što imamo na pravičniji i bolji način da bismo imali političku stabilnost, da bi se pokazala prava dobit od NATO-a ne malom broju ljudi nego svima, rast koji ide u mali broj džepova je socijalna bomba. On se pretvara u svoju suprotnost, ne pomaže stabilnosti nego postiže nestabilnost.

Vjerujem da imate snage, znam da imate snage u mnogim drugim okolnostima da povučemo i taj potez i da zajedno ovdje dođemo do konsenzusa. Smisao je, a to pokušavamo, da dođemo do nadpartijskog konsenzusa. Ko će to uraditi? Potpisaću vam da ste to vi uradili, ali nam je cilj da krenemo zajedno da ovo društvo okupljamo oko uspjeha, ne oko zajedničkih neuspjeha u historiji, oko poraza, oko pobjeda, da ih okupimo oko uspjeha koji postoji djelimično u rastu GDP-a. Taj prostor postoji, dajte da ga iskoristimo, da krenemo zajedno u sledeću fazu, a to je bolji život građana, sigurnost smo obezbijedili nadam se elementarno, i veće slobode građana. Te dvije kategorije će napraviti onu državu koju smo 1990. godine kad smo sanjali NATO i nezavisnost željeli da vidimo. Viđećemo je, samo je pitanje ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:13:01)

Hvala vam.

Uz podsjećanje da nas ima još u ovom parlamentu koji su od početka i za nezavisnu Crnu Goru i za NATO i za Evropsku uniju, dajem riječ premijeru Markoviću.

(Prekid)

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.11.18 13:13:19)

... jedini politički subjekat, a personalno imate 625.000 građana, da ih pojedinačno prozivamo za što su bili, meni se nekad čini da su svi bili u Liberalnom savezu. Da je to tako bilo onda bismo bili nezavisni već 1990. godine, a ne 2016. godine. Prema tome, nemojte komentarisati, rekao sam politički subjekat i vrlo precizan bio. E, oko minimalne zarade samo...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:13:43)

U tom periodu je to moj politički subjekat. U komentaru ćete to nastaviti. Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:13:59)

I ja uživam, profesore, kada vi uživate pored himne "Onamo namo". (Govor iz klupa) Kažem da profesor uživa, a ne zbog toga što je sramota, nego čovjek uživa. Izvinjavam se, možda daje neki simpatičan sadržaj radu Parlamenta povodom Premijerskog sata.

Uvaženi poslaniče Krivokapiću, prvo se zahvaljujem na vašem pitanju, na dilemama koje ste otvorili koje proizilaze iz ovog pitanja i naravno pripremio sam vam odgovor. Saopštiću ga javno, ali na početku želim, a ne vjerujem ni da ste vi imali tu namjeru da upoređujete crnogorsku ekonomiju i makedonsku ekonomiju, da upoređujete naš standard i makedonski standard. Makedonija je naš prijatelj, mi sve radimo u okviru naših mogućnosti da Makedonija riješi svoje ozbiljne državne i političke izazove i da nakon toga kao što smo i mi rješavali krene ubrzani ekonomski razvoj, ali danas je ne samo Makedonija nego cio region daleko iznad nas i u odnosu na podatke koje ste vi saopštavali, osim naravno najniže zarade.

Prosječna zarada u Makedoniji je 377 eura za 2017. godinu. Nakon toga po iznosu na nižoj ljestvici je Bosna i Hercegovina sa nešto preko 400, Srbija mislim da nije prešla 450 eura, a naša prosječna zarada je jedna od većih zarada, pa čak i u odnosu na zemlje Evropske unije. To znate. Tako da mislim da to upoređenje nije dobro, osim sa namjerom da našim makedonskim prijateljima pomognemo da dostignu crnogorski nivo, a da Crna Gora nastavi ovim trendom i jača svoju ekonomiju i standard njenih građana.

Ono što ste rekli, da vam kažem da djeluje prijemljivo, pa u jednom trenutku dok sam vas slušao, dok sam čitao vaše pitanje, i utopiski zavodljivo, moram da kažem, jer ipak ste iskusan opozicionar, već iskusan opozicionar. Ipak, odluke koje donosimo, sada govorimo o Vladi, moraju

biti pravovremene i pravične prema svim strukturama društva i to nije lako u zemlji koja se razvija i koja se oslobađa svojih strukturnih i svih drugih deficita, ne samo ekonomskih nego političkih, društvenih i socijalnih, bez prelaznih rešenja i obavezno lišena bilo kakve političke kalkulacije. Znači, Vlada ne šalje političke poruke građanima, Vlada radi da građani bolje žive. Znamo da je to teško, znamo da se to sada i ne vidi, ali smo sigurni da će se to brzo vidjeti. Zbog toga zaista, nasuprot vašim konstatacijama, mi smo dobili potvrde kvaliteta naše ekonomske politike i od strane relevantnih međunarodnih organizacija kao veoma uspješne, a to ne znači da su dovoljne.

U prilog tome govore i podaci o snažnom ekonomskom rastu od 4,7% u prošloj i 4,8% u prvoj polovini ove godine. Projekcije Ministarstva finansija kažu da nećemo za ovu godinu ići ispod 4,1%, ja vjerujem da to mora biti više. Dakle, ovo su najveće stope rasta, poslaniče Krivokapiću, od 2009. godine i jedna od najviših u Evropi i kada ste vi konstituisali i činili vlade i vodili ekonomsku politiku u tim vladama.

Dakle, ovakav trend je doprinio otvaranju novih radnih mjesta, naročito u sektorima građevinarstva, prerađivačke industrije i turizma, a broj zaposlenih, sada ćete vjerovatno zavrtjeti glavom, a naši drugi oponenti se možda i nasmijati, broj zaposlenih u Crnoj Gori u odnosu na početak rada Vlade povećan je za 11.000, samo za dvije godine. Dakle, za dvije godine smo, poslaniče Krivokapiću, uspjeli da zaposlimo 11.000 ljudi. To znači dvije stvari, da je ekonomija napredovala, pa tržište ima jači apsorpcioni potencijal za novu radnu snagu, i drugo, da su insitucije radile svoj posao u pogledu smanjivanja sive ekonomije i uvođenja svakog vida poslovanja u legalne tokove.

Poslaniče Krivokapiću, ne libim se da govorim i o svim kandidovanim temama koje ste pomenuli, a koje nijesu prijatne. Kao prvo formalna inicijativa o povećavanju minimalne zarade potekla je upravo od predstavnika Vlade u decembru 2016. godine. Ministar finansija i resorni potpredsjednici će mi svjedočiti da sam ja u kratkom roku od 15 dana, kada smo predlagali budžet za 2017. godinu, samo smo 15 dana imali da predložimo plan fiskalne konsolidacije i budžet za 2017. godinu, otvorio pitanje povećanja minimalne zarade, pa čak i smanjenja određene ... Tada mi je ministar finansija rekao - predsjedniče sačekajte, moramo tim ozbiljnije da se bavimo. Ja kao odgovoran čovjek slušam stručne ljude.

Dakle, to je naša inicijativa, ne samo vaša, ali ne želim da se takmičimo. Baš zbog ovoga što kaže prof. Radulović, jer sam to baš i napisao. Dakle, ovo nije ni vaša ni naša ekskluziva, ovo je sadržano u planu od 707 predloga vaših kolega iz Demokratskog fronta. Dakle, evo makar jedne stvari oko koje smo svi saglasni u ovom parlamentu. (Govor iz klupa) Pa vidite da čitam, profesore Raduloviću, za razliku od vas koji mene ne slušate, ja ono što vi napišete pročitam. Dakle, to je demokratski potencijal.

Podsjetiću vas ipak da Vlada umjesto davanja pukih obećanja o povećanju minimalne zarade mora voditi računa o smanjenju poreskog opterećenja rada, kao što sam već rekao. Naime, dosadašnje analize pokazale su, moram biti iskren, da bi povećanje minimalne zarade za postojeće ... posebno one sa najnižim zaradama moglo značiti veći dohodak i u budućnosti veću penziju, kako ste i naveli u svom pitanju. Ipak, ono što u Vladi posmatramo kao mogući rizik za zaposlene jeste da bi povećanje minimalne zarade moglo dovesti do povećanja nezaposlenosti, jer najmanje produktivne radnike može dovesti do gubitka posla ili može uticati na njihov prelazak u neformalnu zonu ukoliko se njihovom poslodavcu ne isplati da ih registruje. Onda gdje bi bili svi, a posebno vaše partijske kolege, da li bi se vratili na onaj isti teren kada smo ovdje usvajali zakone o majkama i druge zakone, kada smo slali ljude prije vremena u penziju, ugrozili naše javne finansije, ugrozili naš penzioni fond, doveli zemlju pred finansijski bankrot i spasili je u zadnjem trenutku?

Dozvolite mi da vam kažem da kao odgovorna vlada detaljno sagledavamo različite scenarije povećanja minimalne zarade u kombinaciji sa smanjenjem poreskog opterećenja rada, kako bi donijeli konačnu odluku, budući da nas analize referentnih međunarodnih organizacija nijesu ohrabrile da idemo u tom pravcu. Podsjetiću da je prioritet Vlade povećanje broja zaposlenih i životnog standarda, ali i eliminisanje bilo kakvog novog rizika koji to može ugroziti. Prioritet je jednaka briga za sve radnike. Nemamo koristi ako se jednim povećava plata, a drugi zaposleni te plate gube gubitkom radnih mjesta.

Da nastavim. Kada je riječ o vašem promišljanju povodom smanjenja akciza za gorivo, moram istaći da smo i tu inicijativu SDP-a detaljno razmotrili, premda ona ne sadrži posebno

inovativna rješenja. Naime, prihod od akciza na gorivo predstavlja jedan od najstabilnih izvora prihoda državnog budžeta i čini 67% ukupnih prihoda od akciza, zbog čega svaka intervencija na njemu zahtijeva detaljnu analizu i ne trpi bilo kakvu improvizaciju. S druge strane, podaci za ovu godinu i pored rasta cijena ne ukazuju na smanjenje potrošnje ove akcizne robe, što upućuje na dodatni oprez. Čak i primjer iz vašeg pitanja jasno ukazuje da se svođenje cijena benzina sa 1,41 euro na 1,20 eura po litru nije mogao postići smanjenjem akcize sa predloženim 15%. Efekat bi bio daleko manji i zapravo bi bio čak i manji od ovoga o kojem danas svjedočimo koji je posledica globalnog pada cijena nafte. Na današnji dan, nakon posljednjeg pada maksimalno dozvoljena cijena euro dizela je za oko 8% niža od svog istorijskog maksimuma iz 2012. godine, dok je cijena benzina za oko 15% niža od maksimalne iz istog perioda. Ovo naravno ne znači da u narednom periodu Vlada neće ... ukoliko nas globalna kretanja ponovo ne dovedu do približavanja rekordnim cijenama.

Sada bi bilo dobro da oni kritičari, kada je rasla nezavisno od nas cijena nafte, kada su išli, provjeravali kako se nafta i benzin prodaje na pumpama u Trebinju i Skadru, bilo bi korektno da ovo sniženje za skoro 10 centi makar konstatuju u svojim autorskim priložima.

Da zaključim, ipak su naše analize i predviđenja bila kvalitetnija od SDP-ovih. Moram to da kažem, a i prirodno je jer ih radi administracija čiji je to posao i odgovornost.

Na kraju, kada je riječ o porezu na dohodak fizičkih lica, želim istaći da je na predlog Vlade već predviđeno ukidanje više stope poreza na dohodak fizičkih lica i to sa 11% na 9% od 2020. godine, što će uticati na povećanje neto zarada građana i doprinijeti daljem rastu ukupnih zarada. To će pratiti i nastavak snažne ekonomske aktivnosti u zemlji i niže stope inflacije u odnosu na ovu godinu.

Na samom kraju, poslaniče Krivokapiću, raduje me da vaši predlozi idu u ovom pravcu. To je u stvari, ja bih rekao iako može izgledati i kritizerstvo Vlade, svojevrsna potvrda da Vlada zapravo vodi dobru ekonomsku politiku, jer u lošem ekonomskom ambijentu nema govora o povećanju zarada niti smanjenju poreza i akciza. Vi ste to dobro rekli, da ovaj rast bi nam mogao dati tu priliku, ali ja vjerujem da ovakav rast u tri godine, a sasvim sigurno u četiri godine nam daje mnogo veću priliku od ove o kojoj vi govorite i ne ugrožava naše javne finansije. Ja vjerujem da me vi razumijete, ne mene, nego mislim da razumijete ovakav rasplet događaja u našoj ekonomiji.

Evidentno je da nas dobri ekonomski rezultati u prethodne dvije godine ohrabruju i dokazuju da smo na pravom putu, ali nikako nijesu razlog za preuranjeno odustajanje od mjera koje su nas do tih rezultata dovele ... ishitrenih odluka, krajnji cilj još uvijek nije postignut. Ova vlada bi zavrijedila poštovanje, možda i aplauze, da uradimo ono što vi predlažete, ali bi se naše javne finansije i ekonomija vjerovatno vratile na početak. Ova vlada ne želi aplauze, ova vlada želi rezultat. Zbog toga sam se veoma pažljivo odredio prema vašim predlozima, ne osporavajući ih, ali ne slažući se da je vrijeme za njih baš sada i u ovim danima.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:26:36)

Hvala vam. I pažljivo i dugo.

Izvolite, poslaniče Krivokapiću.

Imate vremena dovoljno da se nadokanadi prekoračenje premijera. Ne brinite vi, ima ko da vodi računa o tome.

RANKO KRIVOKAPIĆ (27.11.18 13:26:49)

Predsjedniče Vlade, ne tražimo ništa što drugi nijesu uradili. Nije to toliki rizik, uzimali ste vi veće rizike, imate vi hrabrosti. Ako mogu Srbi, ako mogu Bosanci, ako mogu Makedonci, možemo i mi koji imamo najveći rast u Evropi.

Čemu rast ako građanima nije bolje? Je li nam rastu rezerve, je li nam pada dug - ne pada. Čemu rast ako ne pada dug nego raste dug, ne rastu plate, čemu taj rast služi? Znači neđe ide taj novac, neđe taj novac ide, đe može ići? Tajkunima, nema kome drugome, oni su bliže kasi i ovaj sistem njima pogoduje, ne običnim ljudima, ne 77.000 ljudi sa platom ispod 250 eura. Ni onih još

38.000 za krizni porez, još smo u krizi, vas još prati krizni porez koji je bivši premijer obećao da će ukinuti do kraja 2016.godine. Zemlja u prosperitetu koja ima krizni porez, tako se i zove inače, zamislite kako ja to mogu nekom objasniti. U Strazburu ja kažem osam godina nam je stalno deficit. Ne, ne, ispravljaju me, kažu 10 godina, 10 godina neka uđe u zaključke. Znači, nije to, to je rast bez razvoja. U ekonomiji bi se to zvao balon koji nas može jednostavno ostaviti na praznom prostoru. Istrošićemo resurse, građanima neće biti bolje i ući ćemo u ono čega se vi bojite i čega se ja bojim - političku nestabilnost. Ovo je Balkan, rast ima smisla ako je građanima bolje. Realno pada njihov životni standard jer su povećani PDV, akcize, njihove plate manje vrijedne, sve cijene su veće zbog goriva. Znači njihove plate manje vrijede, 193 eura. Ministar finansija kaže, da ga citiram opet, neću da izgubi mjesto zbog toga - ni najminimalniji uslovi života i rada. Ona takozvana izbjeglička korpa od 638 eura predviđa 2,9 eura dnevno za hranu, 638 a naša je prosječna 511 i nije se mijenjala zadnjih sedam godina. Nikad nije bila veća od 511 zadnjih sedam godina. Koji je to rast kad plate ne rastu, nego stoje zamrznute? Ja znam da vam je teško, znam da se poharno gazdovalo resursima i da je sad teško to sad zaustaviti. Svaka druga vlast, nije bitno ko je vlast, ovo su pitanja koja se ne tiču vlasti, slažemo se, rekao sam tri puta - potpisacu vam da ste sve to vi završili, samo završite. Povećajte minimalnu zaradu, ja ću potpisati. Ne mogu dati orden, ali mogu zahvalnicu i to ću uraditi, nije mi teško, da bi onih 100.000 ljudi živjelo bolje u Crnoj Gori i da bi vidjeli pripadnost i NATO-u i državi i pravdi i sigurnost života u Crnoj Gori. Mi gubimo mladost zato što ne vide perspektivu na 193.

Ovo što se zaposlilo, predsjedniče Vlade, otišlo je preko granice, to je u turizmu, trgovini. Hrvatska će im dati više, Hrvatskoj fali tih radnika, pa smo ih mi zaposlili, oni će sutra do Dubrovnika đe im je plata duplo veća, i minimalna i maksimalna i svaka druga i nije im teško, primiće ih Hrvatska. Ako mi primimo 30.000 ljudi na rad na građevinama, sutra će u Hrvatskoj raditi na građevinama, ako ih ne vežemo ovđe.

Što je smisao vlasti? Da da narod živi bolje, a kad živi bolje, više će ostajati ovdje.

Oko goriva, evo to možete uraditi, znam da to možete opet. Vašu hrabrost koju sam provjerio hvalim. Evo, ako nećete da spustite akcize za gorivo, onda ih uvedite u onim jahtašima, uvedite ih šaicima, uvedite ih onim šaicima koji ne plaćaju nikakve akcize na gorivo, oni pune jahte po 30 tona i plaćaju nula ovoj državi. Čuli ste me dobro, nula ovoj državi. Tako smo već, ako sam dobro računao, skoro 30 miliona poklonili šaicima. To je ona lijepa priča, znate, istog dana se pogodilo, otvaramo ... koji košta milion i četiristo a u Tivtu poklanjamo pet miliona šaicima. Znači, jedan otvorimo, četiri poklonimo šaicima, a sirotinja crnogorska na 193 eura, a jahtašima po 30 tona po jahti bez jednog centa ovoj državi. Pa ko nam je važniji? Oni bar imaju svoje naftne izvore, mi nemamo, dok ih ne nađemo, nadam se.

Ovo je stvar za dogovor i da vas podsjetim, da sa tim završim kao dio konstruktivne politike. SDP je prije zakona o majkama poslao pismo svim poslaničkim klubovima, možete ga naći u arhivi Skupštine, gdje piše vrlo precizno prije usvajanja zakona - dajte da se nađemo, ovo je odluka koja se tiče više vlada, da se dogovaramo je li ovo održivo. Znači, tada smo pristupali i iz vlasti pokušavali da ne opteretimo državu teretima koje ne možemo platiti. Ne da li treba ili ne treba ... možemo izdržati.

Završavam poukom o nezavisnosti. Škotska je izgubila nezavisnost, izgubila nezavisnost koja je bila mnogo duža od crnogorske. Pošli su u Panamu, zadužili se tamo da imaju svoju koloniju, onda su pukli tamo naravno finansirajući muku i onda ih je Engleska kao sirotinju preuzela i tako su izgubili nezavisnost. Tako Škotska 300 godina nema nezavisnost, zbog finansijskih i političkih odluka koje su bile pogrešne.

Mi nijesmo Škotska, nemamo tu tradiciju, ni tu dubinu, ni tu snagu, ni tu populaciju, ni tu pripadnost. Ako ekonomski skliznemo kao Grčka ili neko drugi, nema dobre politike koja će moći da se vodi. Jugoslavija Anta Markovića je imala dobru politiku, imala je odlične ideje, živjelo se bolje, ali je skliznula kada je nestalo 1.600.000 iz budžeta savezne države ... da plati opstanak, ni dobre ideje, ni dobre vjere, ni pravde, ni evropske podrške. Imala je potpunu podršku međunarodne zajednice. Pouke za sve nas, ne za vas, vi znate ovo ili u najvećem dijelu, ali pouke za sve nas ovdje, jer ovo je mjesto da zajedno naučimo kako da idemo sigurnije dalje. To je jedini motiv politike SDP-a, ozbiljna i sigurna politika na jedan duži rok, koja trpi provjeru decenija, a ne ni mjeseca, ni dana, ni jednog premijerskog sata. Zaboraviće se sutra ovaj premijerski sat, ali

odluke koje zajedno donosimo tražaće dugo.
Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:33:27)

Hvala i vama.
Pravo na komentar, premijer Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:33:36)

Poslaniku Krivokapiću...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:33:36)

Po mojoj preciznoj evidenciji manje od vas, znači imao je dovoljno vremena inače bih ga ja upozorio.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:33:44)

Prvo o političkoj dosljednosti. Ja sam vjerovao da će vaš odlazak u opoziciju političku dosljednost učiniti snažnijom, a ne ugroziti. Ne mislim u pežorativnom smislu, nego u suštinskom smislu.

Dakle, svakoga od nas obavezuje ono što definiše ova skupština, odnosno odluke koje ova skupština donosi. Želim da vas podsjetim da smo u aprilu 2017.godine usvojili trogodišnju strategiju konsolidacije naših javnih finansija, za tri godine, i ona ima jasna pravila. Želim da vam kažem da nema tog političkog autoriteta koji će me pomjeriti sa tog opredjeljenja i tih pravila, pa čak kada bi imali mogućnost da sutra povećamo plate. Jer to je strateški dokument koji je usvojila ova skupština, koji treba da nas 2020.godine, da vas podsjetim ako ste zaboravili, uvede u budžetski suficit i smanjenje javnog duga ispod 63%. To je naš cilj, da li ćemo to usvojiti, to ćemo vidjeti. O tom dokumentu ste se vi izjašnjavali glasanjem. Vaši predlozi su suprotstavljeni tom dokumentu, ali dobro, to je politika. Kada ste već rekli da višak novca koji imamo, normalno da imamo višak novca iz povećanog GDP-a. Da li ste vi vjerovali, poslaniče Krivokapiću, da će Crna Gora u ove dvije godine imati ovoliki rast ekonomije. Znači da je on prošle godine bio među pet najvećih u Evropi, da je sada među pet najvećih u Evropi, na pola godine.

Pitali ste gdje taj novac ide i pežorativno rekli da ide u džepove tajkuna. To je novac kojim ja upravljam i ova vlada, taj novac ne ide u džepove tajkuna, a reći ću vam gdje ide, poslaniče Krivokapiću. Kapitalni budžet 2017. godine je iznosio 280 miliona, za 2018.godinu je definisano 289 miliona, dakle nešto malo manje od 290 miliona, a imaćete priliku uskoro da razgovarate i o budžetu za 2019.godinu gdje je kapitalni budžet 300 miliona. Dakle, mi ćemo u tri godine preko milijardu i dvesta miliona uložiti u našu infrastrukturu u razvoju, gospodine poslaniče, ne u potrošnju. Kada na to dodamo 377 miliona eura plasiranih od investiciono - razvojnog fonda samo za dvije godine. iako je finansijskim planom trebalo 450 miliona za četiri godine, onda je to preko milijardu i po eura u razvoj zemlje. Dakle, ne samo u auto-put, ne samo u energetski kabl, nego i u cijelu infrastrukturu, u razvoj naše poljoprivrede, u razvoj naše digitalne infrastrukture.

Vidite, gospodine Krivokapiću, da zahvaljujući našem Ministarstvu za nauku i drugim nadležnim ministarstvima mladi ljudi, istraživači, imaju otvorena vrata za prestižne naučne institucije i centre u Evropi i to se već dešava. Tamo ide novac. Četrdeset miliona eura za ove dvije godine smo dali više za obrazovanje, gospodine Krivokapiću.

Trideset miliona eura smo opredijelili, potrošićemo za infrastrukturu obrazovanja, za dječije vrtiće i škole. Deset miliona eura u odnosu na 2018.godinu povećavamo naš agrobudžet, biće 50

miliona, 2016.godine bio je 22 miliona, 2017.godine 32 miliona eura, 2018.godine 40 miliona eura, sad će biti 50 miliona eura. I zadnji, krunski dokaz, činjenica je da smo već dvije godine u suficitu tekućeg budžeta. Ništa ne usmjerava ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:37:42)

Predsjedniče Vlade, samo trenutak. Vrlo sam široke ruke i prema vama i prema predstavnicima klubova, ali pošto sad neće imati pravo predstavnik, molim vas.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:37:58)

Hvala vam, izvinjavam se, ovo je zadnja rečenica, mislim da je važno da podijelim ove informacije.

Već dvije godine smo mi u suficitu tekućeg budžeta. Tekuća potrošnja se ne finansira iz zaduženja. Iz zaduženja se finansiraju kapitalne investicije i vraćanje dugova. To je karakteristika ove vlade. To je rezultat ovoga viška novca kojeg dobijemo, rasta naše ekonomije. Tako da ja mislim da mi vodimo dobru politiku, da imamo dobar rezultat. Ne morate se politički slagati sa nama, recite da je vrijeme da odemo, ali ovaj rezultat treba da poštuje svako normalan u ovoj zemlji, pa i vi kao političari.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:38:33)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Kao što reče poslanik Radulović, gotovo da sam trebao da vas još pustim da pričate jer je bilo prijatno slušati sve ovo.

Sada prelazimo na sljedeća pitanja.

Riječ ima poslanik Adrijan Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (27.11.18 13:38:57)

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Uvaženi predsjedniče Vlade Crne Gore sa ministrima,

Na osnovu člana 187. Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, želim vam uputiti pitanje:

Koliko ste zadovoljni proteklom turističkom sezonom i ostvarenim ekonomskim benefitima?

U svom obrazloženju podsjetio bih na onaj optimizam koji je vladao prije same ljetnje sezone kada se predviđalo da će ova ljetnja sezona prevazići čak onu rekordnu 1987.godinu. Mislim da je prava prilika da podvučemo crtu i da pred crnogorskom javnošću iznesete svoj stav o tom pitanju. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:39:42)

Hvala vama, poslaniče Vuksanoviću.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:40:02)

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću,

Vaše pitanje dolazi u pravom trenutku imajući u vidu da je ljetnja turistička sezona praktično nedavno završena i da je pravo vrijeme da analiziramo njene rezultate i u Parlamentu.

Prema preliminarnim podacima sa punim pravom očekujemo da će se do kraja godine ostvariti ukupan prihod od turizma koji će premašiti milijardu eura. I kao što ste kazali u obrazloženju, turistička sezona 2017.godine nadmašila je rekordnu 1987.godinu, a ova je zatim premašila i nju. Jedan za drugim nižu se rekordi i zato s pravom ovo razdoblje koje se podudara i sa prvom polovinom mandata ove vlade možemo nazvati zlatnim godinama crnogorskog turizma.

Evo kako to izgleda u brojkama. Naša turistička privreda za prvih devet mjeseci ove godine prebacila je prošlogodišnje rekorde i bilježi posjetu od preko dva miliona turista, što predstavlja rast od 9,5% u odnosu na isti period prošle godine. U istom periodu ostvareno je blizu dvanaest miliona noćenja, što je za preko 7% više u odnosu na uporedni period 2017. godine. Samo u ovoj godini otvoreno je 25 novih hotelskih objekata od čega više od polovine sa četiri i pet zvjezdica. Tako osnažen sektor hotelijerske industrije samo u toku 2018.godine generisao je preko hiljadu novih radnih mjesta. Ovo će biti prva godina u istoriji modernog crnogorskog turizma u kojoj će u crnogorskim hotelima boraviti milion turista kojih je već sada prema podacima MONSTAT-a za preko sto hiljada više nego u istom periodu prošle godine.

Na izvanredne trendove u našem turizmu ukazuju i podaci o iskorišćenosti kapaciteta crnogorskih aerodroma. Naime, do 15.novembra ove godine Montenegro erlajns je prevezao skoro 600.000 putnika što predstavlja najbolji rezultat u istoriji ove kompanije. Sa druge strane, aerodromi Crne Gore opslužili su 250.000 putnika više nego u istom periodu prošle godine, što je zaista podvig u odnosu na aerodromsku infrastrukturu.

Pored ove impresivne statistike, želim da malo porazgovaram i o strukturi gostiju i prihodima koje oni generišu. Ona se mijenja u korist zahtjevnih turista iz zemalja Evropske unije sa najznačajnijim porastom posjeta iz Velike Britanije i Njemačke. To znači da se naša turistička privreda razvija, stiče nova znanja i kompetencije i postaje konkurentna svom okruženju i šire.

Takođe, ove godine bili smo svjedoci da je post sezona trajala značajno duže nego ranijih godina, to jest da je trajala praktično do početka novembra mjeseca, što predstavlja samo još jedan korak ka ostvarenja našeg cilja da Crna Gora bude cjelogodišnja turistička destinacija.

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću, iz ovakvih rezultata stoji posvećen pristup i svakodnevni rad i administracije i svih činilaca turističkog sektora i ne želim da se to ne spomene odnosno da se tome ne oda poštovanje.

U ovih dvije godine mandata Vlade, Ministarstvo je izdalo preko 60 građevinskih dozvola za nove hotele sa četiri i pet zvjezdica. Prevedeno u cifre govorim o ulaganjima od preko četiristo miliona eura. Ne mogu a da ovom prilikom ne iskažem i zadovoljstvo dinamikom kojom se odvijaju grandiozni projekti u turizmu. Porto Montenegro, Luštica Bay, Portonovi, ali i niz manjih podjednako kvalitetnih inicijativa.

Ovdje je maloprije govoreno o navodno izgubljenih trideset miliona. Porto Montenegro je za 10 godina unio nove vrijednosti od petsto pedeset miliona eura u zemlji, a za sledećih godina dodatnih petsto pedeset miliona.

U Bokokotorskom zalivu su hoteli lanca Iberostar u Njivicama i u Perastu i hotel Azur u Meljinama, ali i oni u Ulcinju kakav je projekat grupacije Karisma na Velikoj plaži. No, Vlada ulaže i sredstva u turističke kapacitete na sjeveru naše zemlje gdje se nastavljaju investicije u ski-centar na Bjelasici. Do kraja 2020.godine tamo će biti investirano oko sedamdeset miliona eura. Očekujem da će narednih dana Ski-centar Kolašin 1.600 biti u funkciji prihvata prvih turista na Bjelasici.

Uvaženi poslaniče, daću i vrlo jasan odgovor na vaše pitanje.

Veoma sam zadovoljan sa turističkom sezonom i ostvarenim ekonomskim benefitima, ali dodao bih istovremeno da možemo i više i bolje. Takvo moje opredjeljenje zasnovano je na našim mogućnostima i našem okruženju, prije svega našim članstvom u NATO i garancijama koje iz njega proizilaze za svakog investitora i turistu, zatim realizacija kapitalnih infrastrukturnih projekata poput auto-puta, kontinuirano unapređenje zakonske regulative, program ulaganja kojim se može steći ... i niz drugih mjera koje će našu privredu učiniti konkurentnijom i još privlačnijom stranim investitorima i turistima. Hvala vam na pažnji.

Hvala vam, predsjedniče Vlade.
Izvolite, poslaniče Vuksanoviću.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (27.11.18 13:45:10)

Hvala vam, predsjedniče.

Zadovoljan sam vašim odgovorom i možda bi nekome prije nekoliko godina bilo čudno što sada na početku skoro drugog mjeseca postavljam ovakvo pitanje i tražim od vas da nam svedete bilans oko prošle turističke sezone.

S obzirom da turističke sezone u Crnoj Gori sve duže i duže traju, smatrao sam da je moje pitanje opravdano, što ste i sami primijetili. Sigurno da u cjelokupnim dobrim turističkim rezultatima veliki doprinos daje i turistički proizvod same Boke Kotorske što me posebno raduje, a kad uzmemo u obzir ambijentalnu vrijednost koju Crna Gora ima onda i ne čude tako dobri rezultati u turizmu.

Svakako bih htio s ovog mjesta apelirati, potencirati jedan drugi problem čijim rješavanjem možemo dobiti dodatni podsticaj u turizmu, a to su granični prelazi. Dobro bi bilo kada bi protok ljudi, roba i kapitala učinili prohodnijim, to bi smanjilo demotiviranje određenih ljudi iz susjedstva, ali ne samo iz susjedstva već iz drugih, daljih destinacija, da budu naši gosti.

Za očekivati je da će ovako dobri rezultati u turizmu biti podstrijek i za dobre i druge rezultate na ... našim poljima. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:46:45)

Hvala i vama.

Da li želite? Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:46:59)

... uvaženi poslanik Vuksanović na ono što treba dodatno da uradimo da ojačamo našu turističku privredu i generalno naš turistički potencijal. Prohodnost ljudi, roba i usluga na našim graničnim prelazima na Balkanu je jedan od najtežih izazova. Zbog toga je to jedna od ključnih agendi u okviru Zapadnoberlinske inicijative koju je započela kancelarka Merkel. Ona ima četiri elementa, to su trgovina, investicije, mobilnost ljudi i, naravno, digitalna ekonomija. Kao što vidite, mučimo se s našim okruženjem. Crna Gora je za primjer u ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz tog akcionog plana, ali naši susjedi se više bave politikom nego ekonomijom, odnosno oslobađanjem tržišta od barijera i onih koje su defisane propisima, a i onih iza scene.

Dakle, slažem se s vama, ali u okviru toga mislim da je Crnoj Gori prilika da započne dijalog s vlastima Hrvatske kako da granični prelaz s Hrvatskom učinimo prohodnijim, posebno u turističkoj sezoni. Jer, gotovo svi turisti koji dolaze u Dubrovnik ili u zaleđe Dubrovnika na jedan ili dva dana žele da dođu u Crnu Goru ili oni koji dolaze direktno u Crnu Goru žele da vide Dubrovnik ili zaleđe Dubrovnika i to postaje ozbiljno ograničenje jer se na graničnim prelazima čeka tri i više sati. Prvu priliku u razgovoru s premijerom Plenkovićem ću iskoristiti da to pitanje otvorim. Postoji način, nije jednostavan, ali postoji.

Drugo važno pitanje za kvalitet naše turističke sezone je naše ambijentalno okruženje. Svjedoci smo da se ono devastira, ozbiljno se devastira. Nikada ovako naš lijep prostor nije ugrožen neodgovornošću i pojedinaca i drugih zatrpavajući ga različitim vrstama otpada i ovako lijepu zemlju ružiti, a posebno u turističkoj sezoni. Moramo da uradimo više na tom planu. Moramo da eliminišemo naše ekološke izazove, naše crne tačke. Kao što znate u vašem okruženju tu jednu crnu tačku, eliminacija te crne tačke već je započeta kroz kredit od 22 miliona eura otklanjanja 150 tona grita u praktično dodirnoj tački s UNESCO-om. Sjećate se da su nas iz vašeg mjesta upozoravali da treba da zadržimo brodogradilište kao nešto što je razvojna perspektiva Tivta, a to prodogradilište nam je kontaminiralo i zaliv i zemljište. To nas sada košta 22 miliona.

Tako da bi ove nevladine organizacije koje se bore da sačuvaju Taru mogle otići na taj prostor i vidjeti kako se odgovorno odnosimo prema životnoj sredini, a ne plasiranjem priče da ugrožavamo Taru zbog stopa u kanjonu Tare, mosta i petlje na Mateševu.

Dakle, ovo je pitanje veoma važno za naš turizam, čistoća. Razgovarao sam s ministrom, razgovarao sam s cijelom Vladom, otvarao to pitanje do detalja na samoj Vladi i tu ima puno posla za nas, a onda će Crna Gora sama po sebi biti dobra ponuda da nećemo morati uvoditi marketing. Hajmo zajedno da radimo na tome, da Crnu Goru učinimo čistom i da spriječimo zagađenje njenog prostora od nas samih. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:50:28)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Sada pravo da postavi pitanje ima poslanik Miodrag Lekić. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (27.11.18 13:50:37)

Uvaženi predsjedniče Vlade, članovi Vlade, uvaženi poslanici,

Sastavio sam pitanje i prosljedio, daću samo neke izvode. Naravno, pratio sam ovu raspravu i vidim da je bilo dosta tema, nije na meni da ih komentarišem, ali uočio sam od prvog pitanja pa kasnije da se provlači NATO koji postaje neka vrsta ideologije s tezom koja bi mogla biti možda i tačna, da je Crna Gora ojačana članstvom u NATO savezu, ali ojačana spolja, mislim, duboko sam uvjeren, a volio bih da griješim, da je Crna Gora oslabljena iznutra.

Dakle, moje pitanje se odnosi na stvarnost u Crnoj Gori. Postavio sam pitanje koje faktički ima dva elementa, saopštiću neke elemente:

Da li se i vama, predsjedniče Markoviću, desilo da zauzeti državotvornim poslovima, jer imamo puna usta države i državotvornosti, ne vidite vrijednosno propadanje države koje se manifestuje u više pravaca? Istakao sam dva, dakle dvije ose podjela u Crnoj Gori, vrlo duboke, to je socioekonomska i druga osa podjela u Crnoj Gori to su etničko - nacionalne podjele koje su na svakom koraku vidljive i koje vode, vjerovatno, ako se ovako nastavi, federalizovanju ove države. Zanimae me da li planirate možda neki federalni oblik. Mislim da ne bi bilo dobro da se uvede federalno društvo, ali možda bi bilo negdje u pravilima igre i korektnije nego ovo trajanje federalne prakse koja se ispoljava u više navrata. To se, vjerovatno, dešava kao posledica jednog ostvarenog programa podjela u zemlji, to je neuspješni projekat u Crnoj Gori, podjele u Crnoj Gori koje imaju svoje istorijske uzroke i reprodukuju se, slažem se, ali ima i stimulansa i te kako u jednoj ciničnoj politici da se podijeli i Vlada.

Ne vjerujem, predsjedniče Markoviću, da ne vidite da u tzv. identitetskim bitkama koje se umnožavaju, u kojima vaša stranka prednjači kao neki ovjereni vlasnik identiteta, a reprodukujući ciklične krajnosti u Crnoj Gori, s obzirom da ste zastupali drugačije etničke inspiracije, da li primjećujete da sve to razara društveno tkivo i društveno biće Crne Gore. Htio sam da vas pitam, u domašajima vaše politike i vašeg doprinosa, da li se vladajuća politika utvrđuje u vašoj vladi kako bi trebalo u demokratskim društvima ili negdje drugo, kako se dešava u autokratskim društvima. Zbog niza kompromisa, znam da je politika nekad i zbir kompromisa, nekad je i život zbir kompromisa, govorio je Krleža, ali vi se pretvarate u dioničarsko trgovačko društvo kao vlada. Dakle, imate dionice i trgovinu s mnogo čime. Neću da govorim o kadrovskim cunamijima određenih stranaka koje čitava javnost vidi, ali hoću pomenuti povlačenje civilizacijskog zakona o ustanovljenju dana kulture zemlje po književnom istorijskom velikanu, pjesniku slobode, Njegošu. Loše se osjećam kada pominjem to ime, osjećam se vrlo malim kada pominjem Njegoša, ali i to ste uspjeli da istrugujete i na neki način podstakli uspon drugih ekstremizama u Crnoj Gori. Dobro, objasnićete mi da možda niste povukli.

Želim da ukažem na dva elementa kao posljedicu svega ovoga o čemu govorim. To je napuštanje građanskog koncepta društva s homogenizovanjem etničkih skupina s jedne strane i, s druge strane, kao što sam rekao, otvorena vrata ka federalizmu. Vidite, to su dvije mogućnosti. Jedna mogućnost je svakako lakša, izvjesno je izraz nemoći ... demagoškog i komičnog jeste

diskvalifikovanje kritičnog mišljenja kao anticrnogorskog i antidržavnog. Ne vjerujem da ćete to reći, ali to je česta pojava. Druga mogućnost jeste politički autonomno, kompetentno i hrabro suočavanje s problemima i traženje demokratski osmišljenog akcionog odgovora na ove velike probleme.

Tražio sam odgovor u pisanoj formi, nisam ga dobio. Uzgred, predsjedniče, ne čini mi se da je ovaj metod sjajan da ne dobijemo te odgovore, odnosno da dobijemo kada ovo postane mala prošlost. Ne želim sada da unapređujem sistem rada Skupštine i Poslovnika, a posle ne znam koliko vremena dobićemo pisane odgovore, ali evo sada ću čuti usmeni odgovor predsjednika Markovića, pa ću imati prilike da nešto kažem. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 13:56:33)

Hvala i vama, poslaniče Lekiću.

Možda niste bili prisutni kada sam dao pred sam početak postavljanja pitanja tu informaciju da uopšte u nekim slučajevima odgovora, pa upozorio ministra da to moraju što prije da isprave i odgovore po članu 50 Poslovnika, a poslovnička odredba je da se odgovori u konačnom moraju dostaviti prije početka narednog premijerskog sata, odnosno sata određenog za poslanička pitanja.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 13:57:02)

Predsjedniče, u odnosu na ovaj prigovor, što se tiče mene i mojih odgovora ja već drugi dan potpisujem i dostavljam odgovore poslanicima, već drugi dan. Dakle, ne čekam uopšte ovaj rok koji je Poslovníkom dat, vjerujem da se to kroz odgovarajuće procedure i na vrijeme nađe kod poslanika. Evo provjerićete i na ovom pitanju.

Dakle, poslaniče Lekiću, cijeneći vaše godine kao najstarijeg poslanika u ovom parlamentu, kao i vaš dugogodišnji staž u organima zakonodavne i izvršne vlasti u Crnoj Gori, sa posebnom pažnjom sam pročitao vaše pitanje, kao i veoma apstraktno obrazloženje koje ste dostavili. Potencirali ste tezu o vrednosnom propadanju naše države i podjelama u našoj zemlji i ukazali na neophodnost reformi u Crnoj Gori, vjerujem da sam prenio suštinu vašeg pitanja.

Moram vas podsjetiti da je do najozbiljnijeg vrjednosnog propadanja ove države u novijoj istoriji, a naravno ne samo Crne Gore nego još i dublje cijelog regiona, došlo u posljednjoj deceniji XX vijeka. Najmanje smo mi u Crnoj Gori doprinijeli krvavoj balkanskoj deceniji, ali bez obzira što smo sačuvali zemlju i narod od ratnih razaranja, sukoba i većeg broja žrtava, nije se moglo izbjeći suočavanje sa brojnim posljedicama pa i po vrjednosni sistem jednog društva. Tek obnovom naše nezavisnosti stekli su se uslovi da našu sudbinu uzmemo u naše ruke. Bio je to uslov svih uslova da spiralu vrednosnog propadanja zaustavimo, a točak okrenemo u suprotnom smjeru. Nijeste nam, poslaniče Lekiću, na tom istorijskom pregnuću ni najmanje bili od pomoći. Naprotiv, trudili ste se koliko ste znali i umjeli da osporite i minirate majski referendum, srećom pa nijeste uspjeli u tome. Spočitavate meni da sam prezauzet državotvornim poslovima, pretpostavljam pod znacima navoda, pa ne vidim vrijednosno propadanje države. Ja zaista ne znam čime ste vi bili prezauzeti svih ovih godina, kojim to poslovima, pa ne registrujete da je naša država svoj obnovljeni i ojačani vrednosni sistem verifikovala kroz članstvo u Sjevernoatlantskoj alijansi, šta god vi mislili o njoj. Kroz daleko najveći napredak u pristupanju Evropskoj uniji, kroz nikada snažniji ugled na međunarodnoj sceni. Koliko god da ste bili zauzeti ne može biti da to ne vidite. Može biti jedino da to ne želite da vidite. Ako je to tako, onda je uzalud da vam dalje podastirem činjenice o ekonomskom napretku države, sve od obnove nezavisnosti a posebno i detaljno bih mogao da vam govorim o tome u prethodne dvije godine mog premijerskog mandata. Ali, ako ne možemo da se saglasimo da je crno crno, a bijelo bijelo, kako ćemo onda tek o nijansama?

Pala mi je u oko i vaša konstatacija o dioničarsko - trgovačkom karakteru vlasti. Ostalo mi je samo nejasno da li ste do tog saznanja došli kroz lično iskustvo kad vam je vlast vratila hiljade kvadrata na Velikoj plaži ili je tu bilo sve po zakonu, a vlast je trgovačka samo kada su drugi u

pitanju. Ako sam ovdje imao nejasnoća, onda zaista nema u dijelu kada govorite o podjelama u Crnoj Gori. Uvjeren sam da vi znate da podjele u crnogorskom društvu nijesu nastale po dolasku ove vlasti. Do prvog, a rekao bih i najvećeg rascjepa je došlo kao što znate prije ravno 100 godina i naše društvo sa manje ili više uspjeha vida te rane evo cio jedan vijek. Dijelili smo se i mnogo puta tokom ovih 100 godina, a na to vas podsjećam ne da bih umanjio današnji problem već naprotiv, da bih ukazao na njegovu dubinu i složenost. Trebaće nama još mnogo mudrosti, strpljenja i dobre volje i naravno vremena da izađemo iz začaravnog kruga podjela i da ojačamo koheziju u crnogorskom društvu. Ja na to uporno ukazujem od prvog dana mog premijerskog mandata, ukazujem i ujedno pozivam na dijalog. Činim to i ovom prilikom, dajte rješenja, dajate predloge, dajte inicijative, dajate da se bavimo tim pitanjima bez dnevno političkih kalkulacija i usko stranačkih interesa. Ovo govorim u najboljoj namjeri sa punom spremnošću da zajedno radimo na smanjivanju podjela i na jačanju povjerenja i unutar pravoslavnog bića i na međunacionalnom planu. To bi dodatno osnažilo stabilnost Crne Gore u inače nestabilnom okruženju ili kako ste vi to rekli vrjednosnu u političku koheziju društva. Ja bih dodao građanskog društva i to suštinski a ne deklarativno, niti neubjedljivo.

Zaključujem, poslaniče Lekiću, i vi imate mogućnost da nam na tom planu date lični doprinos, a vaše kritičko promišljanje na ovu temu biće dobrodošlo. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:02:04)

Hvala vama, predsjedniče Vlade.
Pravo na komentar, poslanik Lekić. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (27.11.18 14:02:07)

Pitao sam da li premijer namjerava da pokrene duboke društveno-ekonomske, kulturne i moralne reforme u Crnoj Gori, to je suština pitanja. U dobroj namjeri spremnosti da podržim premijera ako krene da izađe iz zone sive nomenklature, iskreno govorim, spreman sam da podržim.

Međutim, vi ste ne razočarali, nego ste pokazali jedan tako nizak stepen političke kulture, umjesto da odgovorite vi se bavite istraživačkim, policijskim, da li vam je to vokacija ili praksa od koje ne možete da izađete, vi ulazite u proučavanje moje biografije. S kakvim pravom vi meni postavljate pitanje? A da vam kažem, ta literatura koja vas je impresionirala znate odakle proističe - iz mafijaško policijskih krugova koji su liferovali propagandu prljavu o onima koji kritički misle i koji ne žele da učestvuju u aferama, u skandalima u Italiji gdje vaš šef je predmet istraga i raznih bruka i skandala Crne Gore. Dakle, vi ste tu literaturu čitali koja je netačna, koja je lažna, koja je duboko neistinita i stvarno ste me duboko razočarali, nisam očekivao da ćete pasti na taj nivo da vi proučavate biografije, ispred predloga koji dajem vrlo otvoreno, da pokrenete reforme, što vas je jako, vidim, iznerviralo.

Kad ste već krenuli sa tim podacima ispod nivoa, jedan banalan, beznačajan, ja nijesam najstariji poslanik u ovom parlamentu, možda ću biti, nije fer da podmećete, nema smisla ni prema vašim članovima DPS-a itd. Vidite, meni je, ja sam izgubio, pravo da vam kažem, najmanje bitno. Vi možda ćete nastaviti ovim stilom koji ste počeli i zloupotrijebićete ovu govornicu sada u ovom drugom dijelu, ali ste rekli teške neistine. Još jedna frapantna stvar i neka čuje crnogorska javnost. Dakle, vi koji treba da pokrenete reforme bavite se povraćajem zemlje na Velikoj plaži. To nivo predsjednika? Jeste li se informisali, je li nešto nije u redu? Da vam kažem, nije u redu. Ne ja nijesam ništa trgovao, moja porodica... (Upadica) Pa jeste trgovačka vlast, a ne osvrćete se na to, kada ste Njegoša bez kojeg nema smisla ove istorije, on daje smisao ovoj istoriji, povukli ste se kukavički, pa povukli ste se, predložili ste zakon, a onda ste povukli i preskačete tu temu. Vidite, ja znam da je Njegoš besmrtn, on ima dan-danas mrzitelje i protivnike, ali kud će većeg dokaza, a da ne govorimo o kadrovskim pitanjima gdje takođe trgujete i pravite stvarnost crnogorsku.

Vidite, predsjedniče, evo mislio sam da ponudim, da vas ohrabrim da pravite reforme, vi ovdje se bavite policijskim podmetanjima iz najprljavijih dosijea, kažem još jednom kombinacija

mafije i policije, a s druge strane ne želite da ukažete na ove stvari koje sam pokrenuo, koje se odnose na suštinu ovog pitanja koje je argumentovano. Ne znam da li ste imali teškoće da razumijete, kažete da je bilo apstraktno, ja vam ponavljam, dakle duboka osa podjela u Crnoj Gori, socijalno-ekonomska i druga etno ... svjetovi, neće pomoći ove rezolucije koje ste vi pdostakli i dobili ste odgovor na sve to. Ne znam hoćete li biti u četvrtak na ovaj "obračun kod O.K. korala", hoću reći na ovu raspravu o rezolucijama.

Dakle ukazujem i vjerovatno sam i pri kraju vremena. Predsjedniče, pokazali ste vrlo nisku političku kulturu, pokazali ste policijski mentalitet, rekli ste neistine ovdje. Zaista, ako hoćete da se sučelimo u bilo kom ambijentu, a sada nemojte da kukavički zloupotrijebite ovu govornicu, nego ako imate traumu povraćaja zemlje, a ja sam inače obespravljeno lice u tom procesu zbog vaših organa koji to guše i nepravедno razvlače, vi ste našli to da pominjete i da ... Vjerujte, da iskren budem, htio sam da vam dam podršku za reforme, vi ste pokazali format i stvarno više ne razgovaram o...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:07:18)

Hvala vam.

Prije nego što dam samo jednu opasku, zato što ste pomenuli "obračun kod O.K. korala" u četvrtak. Daleko od obračuna, razgovor o jednoj rezoluciji, nije o rezolucijama, nego o jednoj rezoluciji koja je na dnevnom redu. Ovo samo zbog pojašnjenja našim građanima i naravno da je daleko od bilo kog obračuna, nego jedna prava parlamentarna rasprava.

Sada dajem riječ predsjedniku Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 14:07:51)

Ja se zaista, poslaniče Lekiću, izvinjavam ako ste ovo što sam rekao doživjeli kao moju podvalu ili bilo kakvu drugu igru koja atakuje na vaš dignitet. Ovo što sam rekao ne ugrožava vaš dignitet, ovo govori o jednoj realnosti koja je zasnovana na vladavini prava i zakona i vlasničkim pravima. To nijesam rekao kao negativnu stvar, nego kao odgovor na vašu kvalifikaciju da smo mi trgovačka vlast, da mi radimo samo radi interesa. Dakle, vi ste jedan od najznačajnijih opozicionara, sa najvećim potencijalom, ali niste doživjeli diskriminaciju vlasti u jednom važnom pitanju koje se tiče vladavine prava i poštovanje zakona. O tome, gospodine Lekiću, nisam čitao iz nikakvih dosijea, sa tim predmetom sam se upoznao prilikom privatizacije i pokretanja gradnje novog hotela Karizma na ulcinjskoj rivijeri, to već znate. Dakle, to nije rezultat istrage o vama nego podatka koji sam dobio u odnosu na zemljište na kojem se razvija novi budući kompleks i nemam ništa protiv toga. Vjerujte mi, nijesam želio da vas uvrijedim i ponizim, nego da kažem da ova vlast ne diskriminiše građane po osnovu političke pripadnosti.

Izvinjavam se za godine, nisam znao da je uvažena koleginica Maja najstarija, ali onda prihvatite to. Nijesam to uradio očigledno iz džentlmenskih razloga, ali prihvatite da je tako. Volio bih to da razumijete na ovakav način, zaista to nije bila moja skrivena agenda i cinična igra, nego argument koji govori da ova vlast ne kalkuliše i ne trguje sa interesima i pravima građana nego omogućava da se ta prava ostvaruju.

Vi ste takođe rekli da smo mi na najprizemnji način zloupotrijebili Njegoša, ova vlast, ili ova vlada i ja. Recite, kako sam to uradio? Kako smo to uradili? Uvijek smo rekli da je Njegoš najveća crnogorska vrijednost i vrijednost svih u ovoj zemlji. Ako aludirate na ovaj zakon, zašto nijeste glasali o tom zakonu, taj zakon je bio na dnevnom redu, riješite ovo ovdje.

Dakle vi, poslaniče Lekiću, neprihvatljivo sa vašeg intelektualnog nivoa manipulišete tom činjenicom. Još jedno, ne podstičemo mi podjele i razdor u Crnoj Gori. Ako vi mislite i ako je vaš intelektualni i diplomatski potencijal takvog nivoa da ga mi ne možemo razumjeti, da odčutimo da je prije sto godina Crna Gora izgubila državu na brutalan način, da je naš suveren protjeran, da je Crna Gora okupirana, ako vi mislite da mi treba da čutimo da je ovo srpsko a ne crnogorsko more, ne kažem Crnogoraca, nego crnogorsko more, Srba i Crnogoraca i Albanaca i tako dalje, ne govorim o dijelu teritorijalnih voda Crne Gore, Jadransko, ako vi mislite da mi ne treba da

odgovorimo na to, onda se mi zaista razlikujemo. Da li smo poslali neku uvredljivu poruku bilo kome tim povodom? Da li smo kritikovali srpsko rukovodstvo koje se nije ogradio do takvih nacionalističkih istupa prema Crnoj Gori i takvih pretenzija i danas posle 100 godina? Nijesmo. Zadržali samo dostojanstvo, ali branimo naše. Ako vi mislite da je to pogrešno i da to radimo zbog očuvanja vlasti, onda zaista se mi ne razumijemo.

Možda je vaše diplomatsko iskustvo van Crne Gore takvog sadržaja da mi ne možemo da dokučimo vašu intelektualnu misao, i to je moguće, ali ćemo ovu državu braniti svim političkim i demokratskim sredstvima. To i radimo. Vidite da ne branimo skupove, vidite da ne progonimo, da se ovdje ne zabranjuju mediji, da se ovdje ne zabranjuju ... slobodu medija. Nije to tako kako vi kažete. Vi možete da nam pomognete, vi možete da nas razumijete, mi vas da razumijemo, hajde da radimo na tome, a ne da se kinjimo zbog toga što je neko u opoziciji a neko u vlasti. Promijenite se, nadam se, ta uloga jednoga dana, hoće valjda. Raško jedva čeka, poslanik Konjević jedva čeka.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:12:21)

Kolege, samo kratko, nema replike u ovim slučajevima, ali jeste pomenut u kontekstu, mislim da je bio šaljiv kontekst. Imate minut vremena, poslaniče Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (27.11.18 14:12:47)

Predsjedniče Vlade, ja vas ipak ostavljam da vam vlada bude sadržana od ministara koji javno u ovom Parlamentu kažu da ih presude sudova ne obavezuju. Sad ću vam, kad ste mi dali priliku, pročitati pošto ste vi lijepo govorili o kapitalnom budžetu - u posljednje četiri godine kapitalni budžet je planiran za 380 miliona više u odnosu na njegovu realizaciju. Realizacija i plan. Znači, više je 380 miliona planirano, a 380 miliona manje realizovano. Pazite dalje - pare namijenjene kapitalnom budžetu su se potrošile - dozvolite, predsjedniče Vlade, džaba vam pomaže gospodin Simović. Dakle, pare namijenjene kapitalnom budžetu su se potrošile i to u najvećem dijelu u tekuće izdatke koji su bili ... milijardu i 397 miliona, a izvršeni su na milijardu i 557 miliona ili 160 miliona više. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:13:57)

Hvala.

Dozvolio sam malo da se malo prošire ove varnice sa prošlog premijerskog sata oko određenih pošalica, emocija i tako dalje, ali ovdje imamo učestalije pozive za zajednički nastup, za shvatanje i pomoć ukupnom napretku Crne Gore i ja to podržavam.

Sad riječ ima poslnaik Boris Mugoša. Molim vas da saslušamo kolegu.

BORIS MUGOŠA (27.11.18 14:14:34)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi predsjedniče Vlade, poštovane ministarke i ministri, uvažene građanke i građani,

Ja sam shodno članu 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, premijeru Mrakoviću postavio jedno, u smislu forme kratko i jednostavno pitanje, ali mislim suštinski vrlo kompleksno, jer se odnosi na negativnu pojavu koja ozbiljno nagriza zdravo tkivo ne samo crnogorske nego i ekonomije mnogo razvijenijih zemalja i podriva institucije sistema. To pitanje glasi:

Koji su rezultati mjera, odnosno aktivnosti koje Vlada Crne Gore preduzima u cilju suzbijanja sive ekonomije?

Svoje obrazloženje započecu jednom konstatacijom koju sam i naveo u pitanju premijeru

Markoviću, a to je da prema određenim projekcijama, odnosno procjenama, obim sive ekonomije u Crnoj Gori iznosi negdje preko 30% BDP-a. Naravno, sve projekcije vezane za sivu ekonomiju moramo uzeti sa rezervom jer ne postoje egzaktne formule za mjerenje učešća sive ekonomije, ali i siva ekonomija, odnosno ta negativna posljedica mnogo ozbiljnije utiče na ranjive ekonomije kakva jeste crnogorska, to naravno je takav slučaj, tako da u tom dijelu moramo potencijalni rezervoar državnih prihoda uzeti za ozbiljno.

Kada su u pitanju statistički podaci država regiona prema takođe određenim projekcijama obim sive ekonomije iznosi negdje od 22 do 32% BDP-a. Kada su u pitanju zemlje Evropske unije to je negdje oko 18%. Razvijenije zemlje EU imaju negdje oko 15%. Što se tiče zemalja sa niskom stopom obima sive ekonomije tu se ističu poljedine države u dijelu Sjedinjenih Američkih Država i na primjer Švajcarska kod koje je taj obim oko 7%. Čini mi se da nam je Svjetska banka u ekonomskim preporukama za narednu godinu upravo istakla da je pored povećanja konkurentnosti suzbijanje sive ekonomije jedan od ključnih preduslova ubrzanog privrednog razvoja. Ona je njega i preporučila da se razmišlja o kreiranju modela za mjerenje sive ekonomije, odnosno njenog učešća u BDP-u. Na slično pitanje ste početkom godine odgovorili uvaženom kolegi Popoviću, naravno to je tek prošlo bilo dva mjeseca da bi se mogli dati neki reprezentativniji podaci. Svakako podsjetili ste ga je prošle godine u junu usvojen akcioni plan za suzbijanje sive ekonomije, a da je početkom ove godine formirana Komisija za suzbijanje sive ekonomije kojom rukovodi potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem.

Za kraj ovog mog uvodnog izlaganja mogu samo navesti generalno neke uzroke sive ekonomije koji važe ne samo za nas nego i za mnogo razvijenije zemlje, a to je niska poreska kultura i o tome bi mogli dosta toga da pričamo. Zatim, tu je komplikovan regulatorni okvir koji se često mijenja, visoki pojedini fiskaliteti i parafiskaliteti i administrativne barijere, značajna stopa nezaposlenosti, ali i nedovoljna efikasnost inspeksijskih i carinskih organa. Tako da mislim u tom dijelu takvih uzroka trebamo tražiti rješenja za suzbijanje sive ekonomije. Ja sam siguran da ću nakon vašeg odgovora i nastaviti diskusiju o ovom pitanju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:18:21)

Hvala vam, poslaniče Mugoša.
Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 14:18:25)

Poštovani poslaniče Mugoša, cijenim da je veoma važno da na liniji saradnje i u odnosu Parlament - Vlada posebno koristeći institut premijerskog sata obezbijedimo kontinuitet dijaloga o ključnim temama za razvoj crnogorskog društva. Podsjetiću da sam odgovarajući na slično pitanje, kao što ste i sami rekli, poslanika Popovića u martu ove godine informisao Skupštinu da je Vlada u januaru formirala Komisiju za suzbijanje sive ekonomije. Imajući u vidu da je protekli period referentan vremenski okvir za ocjenu rada ovog tijela, zahvaljujem na prilici da sa ove distance zajednički sagledamo ostvarene rezultate.

Naime, od početka godine zaključno sa 23. novembrom oduzeta je akcizna roba u vrijednosti blizu 4,4 miliona eura od čega se najveći dio, oko 4,1 milion eura, odnosi na cigarete. Ovo je zajednički rezultat Uprave policije i Uprave carina, ali i Državnog tužilaštva. Kroz zajedničke i pojačane kontrole Uprave za inspeksijske poslove, Poreske uprave i Uprave carina izrečene su novčane kazne u vrijednosti preko četiri miliona, a izdato je 12.450 prekršajnih naloga i stavljena van prometa roba u vrijednosti od skoro 250.000 eura. Takođe, uspostavljen je monitoring izdatih radnih dozvola za strance, pa se procenat stranaca prijavljenih na obavezno socijalno osiguranje prema podacima Poreske uprave kretao i do 79% u turističkoj sezoni. Kada je turizam u pitanju fokus je stavljen na kontrolu prijave i odjave turista i izdavanje smještajnih kapaciteta preko internet platformi. Pozitivni trendovi koji su detaljnije dati u odgovoru na pitanje poslanika Vuksanovića najbolje govore o rezultatima preduzetih aktivnosti.

Neformalna ekonomija je globalno prisutan problem, o tome ste i sami govorili, sa kojim se

bore i najnaprednija društva. Prema izvještaju MMF-a za 158 zemalja svijeta prosječno učešće sive ekonomije u bruto društvenom proizvodu iznosi 31,9%, ali to za nas nije ni alibi niti utjeha. Nova zakonska rešenja koja se tiču tržišta rada, predstojeća reforma poreske administracije i elektronska fiskalizacija uvođenja dodatnih mjera zaštite od falsifikovanja akciznih markica, treba dodatno da ograniče prostor za neformalnu ekonomiju. Znete da na ovu temu pažljivo i redovno slušam naše sagovornike Privrednu komoru, Uniju poslodavaca, sindikate, savjet stranih investitora i druge. Svaki prigovor dobijen od njih imaće svoj administrativni slijed koji obezbjeđuje otklanjanje barijera i problema i eliminaciju sive ekonomije.

Takođe, sa posebnom pažnjom razmotrićemo preporuke Centralne banke za ekonomsku politiku Crne Gore za 2019. godinu, kao i revidiranje kaznene politike u smislu progresivnog kažnjavanja za privredna društva, povratnike u kaznenim djelima neformalne ekonomije.

Uvaženi poslanice, sve što sam nabrojao neće opet biti dovoljno ako do kraja ne iskorijenimo višedecenijsku svijest da od države samo treba uzimati. Imamo potrebu da se jednom zapitamo od kog novca se finansiraju razvojni projekti, kapitalna infrastruktura, izgradnja bolnica i škola, od čega se izdvajaju sredstva za penzije. Sigurno ne od nečije dobre volje. Učesnici sivog tržišta zavlače ruku u džep i penzionerima i roditeljima djece koja očekuju nove vrtiće i konfornije učionice i osobama sa invaliditetom i talentovanim studentima. Potrebno nam je da probudimo svijest i da uperimo prst u svakog ko takvim pristupom radi protiv države i interesa naših građana.

Ja vjerujem da saopšteni podaci dovoljno govore o poruci koju Vlada šalje - nema i neće biti popustljivosti ni selektivnosti i nikoga ne treba da zavaraju ili ohrabre na izbjeganje propisa, loši primjeri koji se još uvijek provlače i pored intenzivnih aktivnosti nadležnih oragana. U ovom poslu svi će doći na red. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:22:42)

Hvala i vama, predsjedniče Vlade.
Izvolite, poslanice Mugoša.

BORIS MUGOŠA (27.11.18 14:22:51)

Zahvaljujem, predsjedniče, na detaljnom odgovoru i negdje me raduje činjenica da je zaista borba protiv sive ekonomije u vrhu prioriteta Vlade Crne Gore. I dobro ste negdje konstatovali da je suština da mora se ta borba bazirati na kvalitetnoj saradnji između državnih organa, poslodavaca i sindikata. Taj zajednički interes upravo mora da rezultira ogromnim pomacima kada je u pitanju rast konkurentnosti privrede, ali i ukupni ekonomski prosperitet.

Govorili ste o inspeksijskim organima i tu zaista treba ih jačati u kadrovskom i materijalnom smislu, pooštrevati kaznenu politiku, ali insistirati na dosljednosti u njihovom ponašanju. Tu su bile određene kritike od strane pojedinih privrednih subjekata.

Ono što ću vam reći, što je praksa pokazala da uporedo sa svim tim mjerama koje se tiču i stimulisanja zapošljavanja, smanjenja dažbina, elektronske fiskalizacije treba raditi paraleleno i strukturnim reformama i to ste negdje i pomenuli kada ste govorili o dijelu i radnog zakonodavstva i dijelu obrazovanja, ali i dijelu socijalne politike.

U dijelu obrazovanja moram reći da ste u posljednje dvije godine napravili zaista ogromni iskorak i sa projektima i stručnog obrazovanja i dualnog obrazovanja.

U dijelu socijale moramo biti obazrivi da sva socijalna rješenja koja donesemo ne smiju biti demotivirajuća za ljude da formalizuju svoj radni angažman. A kada je u pitanju radno zakonodavstvo, svakako očekujemo određene zakonske propise iz toga dijela koji naravno moraju imati visok stepen saglasnosti svih socijalnih partnera.

Na kraju, za nas Socijaldemokrate jedan od osnovnih uslova ekonomskog prosperiteta, a samim tim i suzbijanja sive ekonomije, jeste povjerenje u državu, odnosno u njene institucije. Svi zajedno moramo stvarati ambijent da motivišemo ljude da posluju na legalan način, ali isto tako i da motivišemo na zaposlene da prijavljuju nelegalno poslovanje svog poslodavca očekujući od inspeksijskih organa da efikasno reaguju i da ih zaštite u situaciji kada taj poslodavac hoće da ih

kazni zbog toga što su prijavili njegovo nelegalno poslovanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:25:11)

Hvala.

Ima riječ predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 14:25:17)

Hvala vam, poslaniče, na dodatnom pristupu i slažemo se oko temeljnih postavki kako treba da uredimo naše tržište i našu ekonomiju učinimo zdravom i zaista na tom pitanju treba da radimo svi zajedno i solidarno svako iz svoje pozicije. Ali naravno, to je posao koji će trajati i koji je izuzetno težak za one koji su u administraciji, ponekad i rizičan i veoma naporan i stresan.

Danas Crna Gora, odnosno njen budžet ne proizvodi nelikvidnost u našoj ekonomiji. Dakle, svi oni koji vrše usluge za državu, novac za te usluge dobijaju na vrijeme. Bilo je vremena kada su podugo čekali na svoj zarađeni novac u odnosu sa državom. Sada, čuli ste koliko ulažemo u kapitalni razvoj, koliki je naš kapitalni budžet koji se ovdje želi osporavati sa aspekta njegove implementacije. Koliko kompanija i preduzetnika učestvuje sa državom u tom razvoju. Znaete što me nekada veoma frapira, da te kompanije koje rade sa državom i redovno dobijaju novac za izvršene poslove su sklone da nađu načina da budu nezadovoljne i da ... tu istu državu, ili da se razvija mentalitet da privatne kompanije ili privatni interesi preferiraju državni interes. Dakle, mislim da smo započeli jedan dobar posao. Hvala vam što ovo pitanje otvarate i što o njemu diskutujemo. Vlada je odlučna da sivu ekonomiju dovede na onaj nivo koji neće ugroziti njene vitalne interese, finansijsku stabilnost i standard građana. Nikada je nećemo eliminisati. Kao što ste rekli, najrazvijenije demokratije danas imaju isti nivo sive ekonomije da su sivo tržište kao Crna Gora, neke i više. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:27:22)

Hvala i vama.

Sada riječ ima poslanik Goran Radonjić. Izvolite.

GORAN RADONJIĆ (27.11.18 14:27:32)

Zahvaljujem.

Gospodine predsjedniče Vlade, moje pitanje glasi, da kažem skup pitanja koji su slične tematike:

Kakav je bio zvanični stav Vlade na referendumu o državno-pravnom statusu Crne Gore koji je održan 1992.godine? Da li smatrate legitimnim rezultat gdje se 95,96% od 66% izašlih izjasnilo za zajedničku državu. Da li smatrate da je legitiman bilo koji od stavova koji građanin Crne Gore može imati tada i kasnije, dakle i do danas, po tom pitanju, ili neki od njih smatrate ograničavajućim faktorom za ostvarivanje bilo kog prava, od prava na mišljenje izražavanje do prava na rad? Kakav je vaš odnos prema izjavama koje se sve češće čuju u javnosti, između ostalog i od pojedinih predstavnika vlasti, da u državnoj administraciji nema mjesta za one koji o državno-pravnom statusu ili o bilo kom drugom političkom pitanju ne misle isto kao trenutna vlast? Najzad, garantujete li kao predsjednik Vlade i kao Vlada osnovne demokratske principe, prije svega da niko ne smije nikoga prilikom zapošljavanja ili ostvarivanja bilo kog drugog prava pitati o političkom, nacionalnom, vjerskom i drugom opredjeljenju, te da će u slučaju da se to dogodi počinitelac biti sankcionisan?

Kao obrazloženje htio bih da kažem da tenzije u našem društvu o kojima se mnogo govori nijesu autentične. Po mom mišljenju one se proizvode svjesno i namjerno, a to čine određene

interesne, političke, finansijske i medijske strukture. Mnogi primjeri o tome svjedoče. Sjetimo se samo kako nam se periodično serviraju neke teme i određena tumačenja i pristupi, kako se podižu napetosti, podstiču sukob i mržnja. Na drugoj strani realni problemi kao što je recimo diskriminacija, sistemsko potiskivanje jezika, pisma, kulture, diskriminacija pri zapošljavanju, sistematski se ignorišu, minimiziraju pa čak i sama ideja ljudskih prava nekad se pokušava obesmisлити. Tako mediji, recimo, koji danima počinju svoje emisije stvarajući problem gdje ga nema, recimo crkva na Rumiji, govore onda da se bavimo frižiderom, a ne da govorimo, recimo, o pravima koje kao govornici srpskog jezika imamo i koja su nam ugrožena.

Da tenzije u našem društvu nijesu autentične pokazuje današnja rasprava. Današnja sjednica pokazala je da se može komunicirati na drugačiji način, sa poštovanjem različitog mišljenja, uz osmijeh, uvažavanja, čak i ponekad šaljivom tonu, a sve to na javnoj sceni. Pozdravljam to, a da ne govorim da je neformalna komunikacija na hodniku, iza kamera, u bifeu uz kafu još manje hladna. Sasvim suprotno, nekad je vrlo prisna između veoma suprotstavljenih grupacija. Dakle, može se tako isto tako i sa razlikama, nekad veoma oštro naglašenim, ali bez mržnje, bez svađe, nego sa priznavanjem dostojanstva sagovornika. Ako bi iko trebalo da se svađa to bi trebalo da budu političari, a građanima bi trebalo stalno slati poruku da oni ne treba da se mrze, ni zbog čega, a pogotovo ne zbog političkih pitanja i to naročito ne zbog onih koja su vještački smišljena. Vlada naravno da šalje političke poruke, svako od nas to čini ko učestvuje u javnom životu, mada ste danas rekli kako Vlada ne šalje poruke nego radi. Upravo to je politička poruka i to je u redu da se šalju političke poruke, ali se uz njih šalju uvijek i neke druge kulturološke, pa i etičke. Dakle, šalju se poruke o društveno prihvatljivom i poželjnom ponašanju. Zato je odsustvo odgovornosti u javnom nastupu kod nas sve češće, veoma opasno i može imati mnogo loše posledice. O tome nas uči ne samo dalja i bliža istorija nego i naše lično iskustvo, naša savremenost.

Svaki nastup u javnosti nekog ko obavlja važnu društvenu funkciju utiče na to kakvo će biti naše društvo, da li će se ono okretati ka toleranciji, ka međusobnom uvažavanju ili ka netoleranciji, ka tenzijama, ka sukobima. Pravo mjesto da se šalju poruke o toleranciji, o političkoj kulturi o dijalogu, uvažavanju mišljenja različitih jeste upravo Skupština Crne Gore. Mislim da govor koji podstiče razdor i mržnju u našem društvu poprima opasne razmjere i da je dužnost svakoga ko ima uticaj na javno mnjenje da djeluje kako bi se gradilo povjerenje i zajedništvo među pojedincima i među zajednicama.

Zato sam ovim pitanjem želio da podsjetim na neke činjenice, ali i na neke osnovne principe demokratskog društva, principe koje je uspostavilo još prosvjetiteljstvo, a sa željom da ih afirmišemo i sada i u svakoj prilici u buduće. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:32:22)

Hvala i vama, poslaniče Radonjiću.
Premijer ima odgovor. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 14:32:33)

Hvala vam, poslaniče Radonjiću, na vašem pristupu. Najradije bih zatvorio fasciklu i ne bih čitao svoj odgovor, nego polemisao sa vama pozdravljajući vaš pristup, ali vjerujem da u nastavku možemo obezbijediti takvu vrstu dijaloga kojeg ste vi inicirali. Ipak da bi bio precizan, pročitacu ono što sam pripremio povodom vašeg pitanja.

Odgovor bih počeo sa kraja vašeg pitanja, mislim da ću tako na najbolji način direktno odgovoriti na ono što mislim da ste primarno željeli da čujete. Vjerujem da nam se polazišne osnove ili premise ne slažu u pristupu, ali otvoreno želim da kažem da se ne slažem sa tvrdnjom da je u Crnoj Gori prisutan govor koji poprima opasne razmjere i koji podstiče razdor i mržnju. Ukoliko se to dogodi, uvjeravam vas da su institucije države Crne Gore više nego sposobne da tome odgovore, i ne samo institucije, mislim da je potencijal crnogorskog čovjeka kao pojedinca ali i društva u cjelini takav da može da odgovori tom riziku i toj opasnosti, i to smo pokazali ovih 30

godina svi zajedno. Ne želim nikoga posebno da izdvojim. Ako se pak negdje pojavljuju elementi govora mržnje, oni dolaze od struktura koje se konstanto vraćaju u prošlost i ne žele da vide ni sadašnjost ni budućnost, ni Crnu Goru koja se ulaskom u NATO izborila za najprestižnije mjesto u savremenom međunarodnom poretku, jer nas tamo nekada nije bilo. Zbog toga što nas nije bilo izgubili smo državu i Crnu Goru koja bilježi impresivan ekonomski rast, ponavljam se, moram, na šta treba uvijek da budemo posnosni, Crnu Goru kao siguran dom za sve njene građane. Dakle i kada ih registrujemo, radi se o izolovanim slučajevima, a nikako o pojavi ili trendu, barem ja tako mislim. Da zaključim, takvi izolovani nastupi ne odražavaju stanje u našem društvu, već ih posmatram kao sastavni dio demokratskog dijaloga o pitanjima koja nekada izazivaju i pojačane emotivne reakcije kod stanovnika. Da li bismo svi voljeli da se javni razgovor o važnim pitanjima o kojima postoje oprečna mišljenja vodi na civilizovani i konstruktivni način, pa čak i ovom domu i kod svih društvenih aktera - svakako. Mislim da današnja rasprava daje doprinos tome i da smo u prilici da u konkretnom dijalogu otklonimo nerazumijevanja pristupa, ali sam istovremeno ubijeđen da je to proces sazrijevanja za koji smo svi odgovorni i da jedino zajedničkim naporom i strpljenjem možemo postići željeni nivo odgovornosti za javno kazanu riječ.

Što se tiče vašeg prvog dijela pitanja, moram reći da su me veoma iznenadila i tematski i problemski. Prije svega ja ne mogu govoriti o zvaničnom stavu tadašnje vlade kao premijer, pred poslanicima mogu samo da odgovorim u ime vlade kojom rukovodim. Gledanjem u crnobijelu sliku ovog pitanja sežemo i duboko zadiremo u dio naše novije istorije, kada Crna Gora nije imala mnogo snage pa ni kontrole nad zbivanjima koja su uzrokovala raspad velike države kakva je bila Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija. Saglasan sam da je legalno sve što je urađeno po Ustavu, zakonu i međunarodnom pravu. Ali da bi odgovor na vaše pitanje bio jasan, moramo imati u vidu neophodne demokratske preduslove, posebno one koji se tiču legitimiteta svakog važnog političkog procesa. Vrlo složena iskušenja raspada bivše Jugoslavije tokom 1991.godine i 1992.godine nijesu zaobišla ni njenu najmanju republiku Crnu Goru. U trenutku raspada velike Jugoslavije Crna Gora je nakon održanog referenduma 1.marta 1992.godine odlučila da ostane u dvočlanoj federaciji sa Republikom Srbijom. Tadašnja vlada bila je stava za formiranje savezne države sa Srbijom, a građani su na referendumu potvrdili to opredjeljenje. Vjerovalo se da će očuvanje nekog formata Jugoslavije biti u interesu Crne Gore i da će se na taj način opravdati državno-pravni međunarodni kontinuitet bivše SFRJ.

Sjećam se da je Vlada sa punom vjerom pristupila takvom modelu, držeći ga za funkcionalan i opravdan kada govorimo o rješavanju crnogorskih interesa u kontekstu današnjih odnosa sa drugim republikama. Postupak referenduma 1992. godine sproveden je u skladu sa važećim propisima i potvrđen od strane Skupštine Crne Gore, kroz proceduralno proglašavanje njegovog rezultata.

Da li je na legitimnost referenduma uticalo to što je održan u vremenu kada su na jugoslovenskim prostorima vođeni ratovi protiv slobode opredjeljenja ... nažalost i protiv čovjeka i čovječnosti, činjenica je da je sproveden za svega sedam dana i to bez ikakve kontrole izbornog procesa od strane nezavisnih posmatrača, domaćih i međunarodnih, zatim okolnost potpunog odsustva demokratije i dijaloga u samoj zemlji? Na sve to dodajem i nepostojanje nezavisnih medija i institucija civilnog društva u sadašnjem formatu. Odgovor na ova pitanja nameće se sam po sebi i meni je sasvim jasan i određen, a složićete se da je to bio potpuno drugačiji društveni kontekst uz prisustvo emocije i nostalgije za nečim, velikim i u evropskim okvirima moćnim.

Dakle, okolnosti, preduslovi izjašnjavanja o ovako važnom pitanju bitno su se razlikovali od onih uoči istorijskog referenduma iz 2006.godine.

Poslaniče Radonjiću, u vezi preostalog dijela vašeg pitanja uvjeravam vas da u administraciji ima mjesta za sve one službenike koji svojim znanjem i radom mogu doprinijeti unapređenju funkcionisanja izvršne vlasti, bez obzira na njihovo političko opredjeljenje ili neko drugo lično svojstvo i posebnost. Crnogorsko zakonodavstvo u oblasti rada zasnovano je na ustavnim garancijama, demokratskim principima i ravnopravnom tretmanu u pogledu zapošljavanja, dok napredovanje zasnovano na zaslugama predstavlja suštinsku komponentu vladavine prava i funkcionalne demokratije. Novi Zakon o državnim službenicima i namještenicima koji je dobio pozitivne ocjene i u najnovijem izvještaju Evropske komisije, dodatno će unaprijediti stanje u ovoj oblasti u korist daljeg razvoja profesionalnih standarda. Međutim, ne mogu se preko noći eliminisati manjkavosti koje ima svaka administracija pa i crnogorska, posebno u vremenu

kada prilagođavamo svoj sistem javne uprave savremenim standardima Evrope i svijeta.

I na kraju, vezano za vaš poziv na pomirljive poruke, podsjetio bih da to uvijek činim kao predsjednik Vlade, kako u ovom domu tako i u svakoj drugoj prilici. Pozivao sam na dijalog, toleranciju, uvažavanje, ističući da su interesi građana i države Crne Gore na prvom mjestu i da političke razlike ne treba da nas suprotstavljaju. Pozivao sam vas i u Vladu, gospodine poslanice, vjerovatno to niste tada doživljavali ... jer ste mislili da će Vlada biti kratkog daha. Na to ne mora niko podsjećati, to je državnička dužnost koja ne prestaje ni u teškim vremenima, a svakako ni u prosperitetnim kakvo je vrijeme u kojem se Crna Gora sada nalazi.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:39:48)

Hvala vama, predsjedniče Vlade.
Sada poslanik Radonjić ima riječ.

GORAN RADONJIĆ (27.11.18 14:39:58)

Zahvaljujem na odgovoru, mada je uvod bio da se slažemo, a kasnije je bilo i neslaganja, što ja pozdravljam.

Vi ste mi rekli, a ja nijesam ni pitao zato što ne znam, nego upravo da se sjetimo svi. Vlada je stala iza odgovora referendumskog za zajedničku državu između ostalog zato što je tadašnji premijer a sadašnji predsjednik države i predsjednik vaše stranke rekao da će podnijeti ostavku ako ne bude rezultat onakav kakav je kasnije i bio. Čudim se malo da problematizujete legitimitet, opšti ambijent, jer kreirali ste ga vi dominantno, vaša stranka. Dosta je to neobično da tako problematizujete, niste problematizovali podatke koje sam dao i raspoloženje, valjda je raspoloženje građana bilo bez dileme, nedvosmisleno za zajedničku državu. E sad za mene nije bilo važno to, podaci, nego legitimitet, da li bilo ko, bilo kada ima pravo da misli o državno-pravnom statusu onako kako on želi, kakvo mu je ustavno pravo.

Ja bih dodao da je tek u toj dvočlanoj kako ste je nazvali federaciji Crna Gora imala punu ravnopravnost, čak i mogućnost da raspiše referendum. Ne čak, nego dozvoljena, afirmisana, bez mijesanja itd. Ne bih ulazio u to, nego je za mene važno da osudimo - vi to niste eksplicirali ali bi trebalo da važi - bilo koga iz administracije ko će reći ko nije za državu nema mu mjesta u ministarstvu jednom, drugom, trećem, u jednoj upravi. To nisu poruke kojih nema, nego koje su vrlo česte. Evo juče, prekjuče, jedan od vaših ministara je rekao - ko nije za državu, nema mu mjesta u uniformi. Ja mislim da čim je ušao u uniformu, on je za državu. On je dakle već time što je obukao uniformu rekao da će i život dati za našu bezbjednost. Dakle, nedopustivo je da mu neko nekakvu poruku te vrste daje.

Takođe, ja naravno mislim da politika treba da se bavi budućnošću, ali vi ste predložili rezoluciju, prekosjutra ćemo da glasamo o njoj, da o njoj raspravljamo. Ja sam rekao na početku, tenzija nema niti ih je bilo dok se one ne pospješe. Dakle, 1992.godine dvije trećine ljudi ovdje je bilo za zajedničku državu i nikakvog sanjanja, tenzija o 1918.godini nije bilo, izuzev malih ekstremnih krugova. To je moje mišljenje, ja znam i u svojoj porodici, u komšiluku itd.

Sa druge strane, današnja tema glavna nama nije ekonomija, nije kretanje naše, nego već mjesecima 1918.godina. Kako da ne konstatujem da je razdor i mržnja, kad vaš predsjednik stranke i predsjednik države govori o izdaji, o izdajnicima. Pa to je najveća moguća tenzija. Izdaja je ozbiljno krivično djelo, to je poziv na sukob, dakle ja ne bih da govorimo da je neko izdajnik, nego da kažemo da svako ima demokratsko pravo da se izjasni.

Kako da govorimo o slobodama i pravima kad je ovdje intelektualcima, vodećim pjesnicima, akademikima zabranjen ulazak u zemlju. Ja se sa njima ne moram slagati u svemu, ali da parafraziram Voltera - boriću se do kraja života da svako ima pravo da kaže ono što misli. Ovdje kod nas na žalost prava su uskraćena, problematizovana, obesmišljena.

Zato sam to postavio, ne da bih dobio novi podatak ili da bih javnost upoznao sa novim podacima, nego da bih dao prilog političkoj kulturi, ali sa druge strane da bih apelovao. Svako ima

pravo da misli o svakom pitanju kako želi i to mu ne smije biti olakšavajuća niti otežavajuća okolnost za ostvarivanje bilo kojeg prava, od postojanja, od izražavanja mišljenja, pa do zapošljavanja. Važno je da to ponovimo svaki put i da osudimo svakoga, pa bio on predsjednik države koji govori o izdaji, koji govori da nikome nema mjesta u državi. Država može da postoji samo ako je svih nas. Ako je neko u getu, ako je neko ponižen, sreće neće biti na žalost ni za koga od nas.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:43:57)

Hvala vam.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (27.11.18 14:44:04)

Ja vjerujem da ste u jednom trenutku napravili lapsus da onaj ko je protiv države može da radi u državi, odnosno onaj ko je protiv vlasti može da radi u državi. Onaj ko je protiv države, teško može u nekoj instituciji da radi. Mislim da bez obzira na političke pozicije se tu dobro razumijemo, ne može biti lojalan operativan ili profesionalan državni službenik koji tu državu ne priznaje i ne želi da postoji.

Ne vjerujem da je Crna Gora na tom nivou političkog i demokratskog razvoja da u njoj nema mjesta za razlike. Kao što znate, ima mjesta za razlike.

Željeli ste diskretno da kažete da ova vlast podstiče razlike i direktno u tom kontekstu ponovili zadnje događaje. Mi ne želimo da kontrolišemo bilo kog pojedinca, posebno intelektualca bilo iz koje sfere da dolazi, pa ni pjesnike, ali mi želimo da se naša država poštuje makar onoliko koliko mi poštujemo druge države. Nikada iz Crne Gore, ni od poslanika, ni od člana Vlade, ni od bilo kojeg drugog političara nije bilo ozbiljne uvrede institucija i vlasti druge države, a naša država i ova vlast je ponižavana i ne samo ponižavana nego je bila izložena svakoj vrsti poruge, ne samo vlasti nego i državni potencijal. Mi se tu razlikujemo, samo zbog toga što smo ukazali na to. Nikome nijesmo zabranili da dođe, nikome nijesmo zabranili da se okupi i da nešto kaže. Sinoć je u Nikšiću bio taj skup i čuli smo poruke, znamo kakve smo poruke čuli iz Budve. Za mene je to dragocjeno, za Crnu Goru i demokratski razvoj. Ogoljena je svaka politika na tim skupovima, građani sada znaju ko šta misli o Crnoj Gori i kako će to vrednovati na izborima. Bilo koja politička propaganda bi mogla da nam da taj rezultat. Ali ono što želim da vam kažem, da na isti način ne reagujemo. Ja sam na poziv predsjednika Vlade Vojvodine na obilježavanje 100 godina pobjede u Velikom ratu i ujedinjenja Srbije i Vojvodine, poslao delegaciju Vlade na taj skup, poslaniče Radonjiću, a da sam reagovao emotivno, ne bih imao razloga za to. Tamo je bila visoka delegacija Vlade sa ministrom kulture, mojim političkim savjetnikom i šefom kabineta. Mi na takav način odgovaramo na nezdravu politiku koja se vodi prema Crnoj Gori i mislimo da će nam to dati rezultat i da će to našu državu učiniti održivom na dug rok. To je ... politika razdora i podjela koja nam se spočitava i danas ovdje. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (27.11.18 14:47:12)

Ovim smo završili Petu posebnu sjednicu drugog redovnog jesenjeg zasijedanja u 2018. godini.

Poslije sjednice kolegijuma, a vjerujem u 15.30h, nastavićemo tekuću sjednicu Skupštine sa raspravom o Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2018. godinu. Hvala vam.